

Pedagogisch beleidsplan ‘ Buitengewoon’

Tonny Albers-Polman

2023

Kinderdagverblijf ‘Buitengewoon’ is een kleinschalig kinderdagverblijf dat op een pedagogisch wijze omgaat met de kinderen. In dit document kunt u verder terug vinden op welke manier kinderdagverblijf ‘Buitengewoon’ hier invulling aan geeft.

Kinderdagverblijf ‘Buitengewoon’,
Weideweg 10, 6603 KC Wijchen
024-6423606

Inhoud :

- **Inleiding**
- **Missie en visie organisatie**
- **Waarom een pedagogisch plan?**
- **De 4 doelen van Riksen- Walraven**
- **Overige zaken pedagogisch beleidsplan**
- **Visie op de ontwikkeling van het kind**
- **Sensitieve responsieve manier van omgang Buitengewoon**
- **Doel 1 het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving**
  - ✓ Buitengewoon
  - ✓ Emotionele veiligheid gehechtheid
  - ✓ Gehechtheid
  - ✓ Mind-minded in de kinderopvang
  - ✓ Omgang mind-minded Buitengewoon

Doel 2 Het bevorderen van persoonlijke competenties

Zintuiglijke ontwikkeling

- ✓ Ontwikkeling van de lichaamsbeweging

Speelgoed dat aansluit bij verstandelijk, motorisch, zintuiglijke ontwikkeling

Speelgoed dat aansluit op de ontwikkeling van het kind

- ✓ Variatie in rust en actie
- ✓ Actie spelletjes
- ✓ De speelwei met kleine boerderijdieren

Taal ontwikkeling/cognitieve ontwikkeling

- ✓ Het aanbieden van taalontwikkeling bij Buitengewoon
- ✓ Denken aan ontluikende gecijferdheid
- ✓ Het aanbieden denken en ontluikende gecijferdheid Buitengewoon
- ✓ Kijken en handelen

-
- ✓ Mentale beelden
  - ✓ Redeneren
  - ✓ Denken en voorspellen
  - ✓ Blikwisseling en beeldvorming
  - ✓ Meten en vergelijken
  - ✓ Lokaliseren en oriënteren
  - ✓ Tellen en hoeveelheden
  - ✓ Verhoudingen

Jonge kinderen en de materiële wereld

- ✓ Omgaan met de materiële wereld bij Buitengewoon
- ✓ Moestuin
- ✓ Het natuurkundige systeem
- ✓ Het aarde ruimte systeem
- ✓ Het mathematische systeem
- ✓ Gezonde leefstijl
- ✓ Omgaan gezonde leefstijl Buitengewoon
- ✓ Kunst, cultuur en creativiteit
- ✓ Kunst, cultuur en creativiteit bij buitengewoon
- ✓ Ontwikkeling van de creativiteit
- ✓ Executief functioneren en zelfregulatie
- ✓ Inhibitie
- ✓ Cognitieve flexibiliteit
- ✓ Werkgeheugen
- ✓ Executief functioneren bij Buitengewoon

Doel 3 het bevorderen van de sociale competentie

- ✓ Sociale ontwikkeling bij Buitengewoon
- ✓ Het samen zijn, plezier beleven draagt bij aan een positief gevoel
- ✓ Spelen en activiteiten dragen bij aan persoonlijke groei
- ✓ Afleiding of inspanning bij een spel of activiteit geeft nieuwe energie

-
- ✓ Spellen en activiteiten bevorderen het bezig zijn van het kind
  - ✓ Het aanbieden van verschillende soorten materiaal
  - ✓ Het uitlokken en begeleiden van spel
  - ✓ Spellen en activiteiten werken stimulerend in de ontwikkeling van de motoriek
  - ✓ Het uitbouwen van talenten van kinderen

Visie op kinderen en opvoeden

- ✓ Twee facetten consequent/flexibiliteit
- ✓ Waarden en normen
- ✓ Ruzie en onenigheden tussen de kinderen?
- ✓ Hoe wordt er omgegaan met straf ?
- ✓ Hoe wordt er omgegaan met kinderen die veel huilen?
- ✓ De zelfredzaamheid van het kind

Opvoedingsideeën

- ✓ Kansarme kinderen
- ✓ Drie psychologische basis behoeftes van het kind
- ✓ Kansarme kinderen bij buitengewoon

Ontwikkelingsachterstanden en probleemgedrag bij Buitengewoon

- ✓ Ontwikkeling van het kind
- ✓ Verstandelijke ontwikkeling
- ✓ Identiteit ontwikkeling

Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van de kinderen

- ✓ Ontwikkelingsgericht werken
- ✓ Spelen ontdekken groeien
- ✓ Zeven uitgangspunten van ontwikkelingsgericht werken
- ✓ Ontwikkeling begeleiding en zorg

De overdracht naar het basisonderwijs

- ✓ Samenwerken met anderen

Observeren en signaleren van ontwikkeling en probleemgedrag

De omgeving van Buitengewoon en de samenstelling van de groep

Doel 4 socialisatie

- ✓ Ontwikkeling van de lichaamsbeweging (grote en fijne motoriek)
  - ✓ Verstandelijke ontwikkeling
  - ✓ Taalontwikkeling
  - ✓ Sociale ontwikkeling
  - ✓ Identiteitsontwikkeling
  - ✓ Ontwikkeling van de creativiteit
- **Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen**
    - ✓ Ontwikkelingsgericht werken
    - ✓ Spelen ontdekken groeien
    - ✓ Zeven uitgangspunten van ontwikkelingsgericht werken
    - ✓ Ontwikkeling begeleiding en zorg
    - ✓ Samen werken met anderen
  - **Observeren en signaleren**
  - **De omgeving van Buitengewoon en de samenstelling van de groep.**
  - **Inrichting van Buitengewoon**
    - ✓ Huiskamer
    - ✓ Slaapkamer
    - ✓ Verschoonkamer
    - ✓ Berging
    - ✓ hal
    - ✓ tuin
  - **Stamgroep**
    - ✓ Maximale omvang van de stamgroep
    - ✓ Leeftijdsopbouw van de stamgroep

-
- **Mentor**
  - **De drie-uursregeling**
  - **Gebruik van extra dagen**
  - **Verlaten van de stamgroep**
  - **Speelgoed beleid**
  - **Overeenstemming thuissituatie en het kinderdagverblijf**
  - **oudercontacten**
    - ✓ Informatief gesprek
    - ✓ oudergesprekken
    - ✓ ouderavonden
    - ✓ contactschriftjes
    - ✓ contact moment halen en brengen van de kinderen
    - ✓ wen dag
  - **Regels en rituelen binnen Buitengewoon**
    - ✓ Belonen en bestraffen
    - ✓ Aan tafel gaan
    - ✓ Toilet bezoek
    - ✓ Wegbrengen en ophalen van de kinderen
    - ✓ Voeding
    - ✓ Traktaties
  - **Dagindeling van Buitengewoon**
    - ✓ Structuur van de dagindeling
    - ✓ Tijdstippen van de dagindeling
    - ✓ Activiteiten met de kinderen
  - **Hygiëne en veiligheid**

-
- **Ziekte bij kinderen**
    - ✓ Wanneer is een kind te ziek om naar het kinderdagverblijf te komen?
  - **Feesten en Uitstapjes**
    - ✓ Verjaardagen
    - ✓ Geboortes van broertjes en zusjes
    - ✓ Sinterklaas
    - ✓ Kerstmis
    - ✓ Pasen
    - ✓ Moederdag en Vaderdag
    - ✓ Afscheid nemen van een kind
    - ✓ Uitstapjes

Stagiaires

- **Achterwacht van Buitengewoon**
- **vrijwilligers**
- **Lidmaatschap branchevereniging**
- **Algemene voorwaarden**
- **Oudercommissie**

- **Klachtenregeling**
- **Plaatsingsbeleid**
- **Hele opvangdagen Buitengewoon**

- **Tweede en volgende opvangkinderen**
- **Wisseling van opvangdagen en uitbreiding**

Inleiding:

Waar over 'ouders' gesproken wordt, worden tevens de verzorgers van het/de kind(eren) bedoeld.

Missie en visie van kinderdagverblijf Buitengewoon.

Het dierbaarste bezit van de ouders zijn hun kinderen, de ouders geven het vertrouwen aan kinderdagverblijf Buitengewoon om de zorg over hun kind(eren) te dragen wanneer de ouders afwezig zijn. Dit vertrouwen van de ouders mag nooit geschaad worden.

Het is voor ouders belangrijk om te weten vanuit welke visie 'Buitengewoon' werkt. De visie over opvoeding en de ontwikkeling van het kind. Zodat de ouder, zich hierin kan verdiepen en zich er met een goed gevoel bij aan kunnen sluiten, wanneer de ouder ook achter de visie van Buitengewoon staat. Dit is van belang zodat ouder en dagverblijf 'Buitengewoon' zo dicht mogelijk bij elkaar staan wat betreft visie over opvoeding en ontwikkeling van het kind(eren).

Kleinschalig kinderdagverblijf 'Buitengewoon' bevindt zich in het buitengebied van Alverna. 'Buitengewoon' wil uw kind zoveel mogelijk bieden zoals: de rust in huiselijke sfeer, een eigen plekje met een klein aantal kinderen. Een vaste leidster waar kinderen op terug kunnen vallen(hechting). Een veilig en een zo groot mogelijk welbevinden voor ieder kind. Er is een grote buitenspeelruimte waar kinderen in kunnen ravotten. Door deze omgevingsfactoren is er veel tijd voor persoonlijke aandacht, ieder kind heeft ruimte voor zijn eigen interesse op dat moment. 'Buitengewoon' geeft de voorkeur aan opvang in hele dagdelen, gelet op de kleinschaligheid. Dit om de rust binnen het dagverblijf zo groot mogelijk te houden. 'Buitengewoon' brengt de kinderen spelenderwijs, in contact met dier en natuur. Er zijn dieren aanwezig bij 'Buitengewoon'. Een grote dieren wei waar we in kunnen spelen en als de kinderen willen mogen ze de dieren mee verzorgen zoals: kippen, ganzen, geitjes, konijn(en) cavia en pony. Er is ook een moestuin waarin de kinderen kunnen zien hoe groenten en fruit groeien. Ook hier mogen de kinderen in meehelpen.

Waarom een pedagogisch beleidsplan?

Het pedagogisch beleidsplan geeft een visie op de ontwikkeling van het kind(eren). Buitengewoon werkt er dagelijks aan om het pedagogisch beleidsplan ook op de beschreven manier in de praktijk uit te voeren. Het pedagogisch beleidsplan dient er ook voor om regelmatig na te denken, bijstellen, evalueren van het pedagogisch beleidsplan door te luisteren en te overleggen met ouders of verzorgers van het kind(eren) of evt hulpverleners.

Er wordt in het kinderdagverblijf gewerkt aan de 4 verplichte doelen van Riksen-Walraven De uitvoering van de 4 doelen bij Buitengewoon.

---

4 Doelen Riksen-Walraven

In het pedagogisch beleidsplan staan de 4 basisdoelen van Riksen-Walraven.

- 1 Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving.
- 2 Het bevorderen van persoonlijke competentie
- 3 Het bevorderen van sociale competentie.
- 4 Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden.

Met deze richtlijnen en werkwijzen geeft kinderdagverblijf Buitengewoon weer, over hoe de emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving in de praktijk te brengen. (bron pedagogisch curriculum)

- Welbevinden en betrokkenheid.
- Emotionele veiligheid
- Gehechtheid
- Mind- minded in de kinderopvang
- De stand van zaken en kansen voor verdere ontwikkeling.

Het bevorderen van persoonlijke competentie

- Fysieke ontwikkeling: motorisch en zintuiglijke ontwikkeling
- Taalontwikkeling
- Denken en ontluikende gecijferdheid
- Jonge kinderen en materiele wereld
- Gezonde leefstijl
- Kunst, cultuur en creativiteit
- Executief functioneren en zelfregulatie
- De stand van zaken en kansen voor verdere ontwikkeling

Het bevorderen van sociale competentie

- Sociale ontwikkeling
- Kansarme kinderen
- Ontwikkelingsstoornissen en probleemgedrag
- De stand van zaken voor verdere ontwikkeling

Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden.

- Socialisatie
- De sociale functie van kinderopvang inclusieve kinderopvang
- De stand van zaken en kansen voor verdere ontwikkeling.

Overige zaken pedagogisch beleidsplan

- De wijze waarop ontwikkeling van kinderen structureel wordt gevolgd (observeren/registreren).
- Communicatie met ouders over de ontwikkeling van hun kind
- Overdracht naar basisonderwijs
- De wijze waarop wordt gehandeld als er bijzonderheden worden gesignaleerd in de ontwikkeling van het kind.(zorgstructuur intern extern).
- taken die beroepskrachten in opleiding, stagiairs en vrijwilligers in de dagopvang kunnen uitvoeren en de wijze waarop zij hierin worden begeleid
- de wijze waarop het mentorschap binnen Buitengewoon is geregeld
- De wijze waarop de drie-uursregeling wordt toegepast
- de werkwijze maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroep en het aantal pedagogisch medewerkers.
- Bij welke(spel)activiteiten kinderen hun stamgroep verlaten en hoe dat is georganiseerd.
- het wenbeleid bij start of doorstroom naar een andere stamgroep.
- het beleid ten aanzien van het gebruik maken van kinderopvang gedurende extra dagdelen.
- indien van toepassing, de werkwijze waarop meertalige opvang in het kinderdagverblijf wordt vorm gegeven.

de ontwikkeling van het kind, het bevorderen van de zelfstandigheid van het kind, het vergroten van het zelfvertrouwen van het kind, het uitgaan van de mogelijkheden/capaciteiten van het kind en de groepsamenstelling van het kind. Wat betreft ouders en kind: communicatie met de ouders, streven naar samenwerking met de ouders, (in het kader van het dagverblijf) inspelen op de wens van de ouders van het kind. Overige zoals: hygiëne, veiligheid, inrichting, klachtencommissie, ouderavond, achterwacht, ratio kind-leidster, overdracht naar basisonderwijs, de wijze van handelen bij bijzonderheden, en stagebegeleiding.

Visie op de ontwikkeling van het kind:

Kinderen hebben de drang om zich van nature uit te ontwikkelen. Ouders en andere opvoeders zoals familie of dagverblijf spelen hier een rol in. Een kind is al vanaf de geboorte in staat om waar te nemen en op prikkels te reageren uit hun omgeving. Een baby gaat huilen als hij of zij geen melk krijgt, reageert op pijnprikkels enz. Ouders en andere opvoeders reageren weer op deze prikkels van het kind. Voor een baby/kind is het prettig als er op allerlei prikkels sensitief en mind- minded gereageerd wordt. De ouders kunnen vaste structuur meestal het beste overbrengen op andere opvoeders. Omdat de ouders hun kind het beste kennen en aanvoelen. Ouders weten hoe het kind het beste reageert op een aantal prikkels zoals b.v manier van vast houden van het kind bij krampen of onrustig slapen. Omdat elk kind een eigen individu is wat een kind juist ook zo bijzonder maakt, zal elk kind anders reageren op prikkels van buitenaf. Elk kind heeft zijn eigen persoonlijkheidseigenschappen zoals: de vermogens cq capaciteiten van het kind, het temperament van het kind en het karakter van het kind. De ontwikkeling van het kind is verdeeld in verschillende facetten, hierop kom ik nog terug bij ontwikkeling van het kind. De ontwikkeling van het kind is erg belangrijk. 'Buitengewoon' probeert het kind hierin te stimuleren door het aanbieden van spel en activiteiten. Punten waarop Buitengewoon in het dagverblijf aan werkt zijn:

Sensitieve responsieve manier van omgang bij Buitengewoon:

Bij buitengewoon gaan we liefdevol met de kinderen om. Ieder kind heeft behoefte aan warmte, aandacht en emotionele steun. Dit doen we door goed naar het kind te luisteren, de emotie van het kind te benoemen. Als leidster gevoelig zijn voor signalen van het kind. Actie reactie op het kind te geven door uitleg te geven en te benoemen, wat passend is voor de leeftijd van het kind. Zodat het kind de reactie van de leidster te kan begrijpen. De autonomie van het kind. Wat het kind zelf wil doen mag het kind zelf doen. (binnen de veiligheid van het kind). Zelf speelgoed uit de kast pakken. Ook meerdere tegelijk dat het kind samen gaat gebruiken (fantasie). Alleen naar het toilet lopen (ik kan het al zelf). Leidster maakt afspraak met het kind waar en wanneer de leidster straks nog even komt helpen en waarom. (handen wassen)

Buiten ontdekken: vies worden is niet erg. Een laarsje dat uitvalt en een natte voet, het geeft niet wat zou een oplossing kunnen zijn? Dieren wanneer ben je bang? Ja dat kan emotie bang, spannend benoemen. Overwinnen door eerst te kijken op de arm, later zelf samen bij het gaas staan. Kinderen helpen elkaar daarbij. Benoemen de emoties blij, leuk, verbaasd. Het gaat altijd op het tempo van het kind. Zonder enkele druk op het kind. Het is voor een kind belangrijk dat er structuur en grenzen zijn. Door de hele dag heen. Praten en uitleg geven in allerlei voorkomende situaties. Ontwikkelingsstimulering, complimenteren. Begeleiden van interacties tussen kinderen.

Doel 1

Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving

Het kind behoort zich zelf prettig te voelen. Kinderen met een hoog welbevinden beleven plezier en plezier aan elkaar. Ze stralen vitaliteit, ontspanning en innerlijke rust uit. De kinderen stellen zich open en ontvankelijk op. De kinderen zijn spontaan en durven zichzelf te zijn.

'Buitengewoon' probeert de kinderen rust te geven door voor te lezen of een verhaaltje te vertellen. Het verhaal kan dan ook aansluiten op het gevoel van het kind.. Bijvoorbeeld een verhaal over het beertje dat zichzelf alleen voelde in het kinderdagverblijf. De huiskamer waar matjes kunnen worden neergelegd om samen of alleen op te zitten, een eigen podium van te maken, drama spelletjes op te doen zoals: achter elkaar zitten de handen op elkaars schouders. Bewegingen naar voren of naar achteren. Ieder kind geeft om de beurt aan wat we doen. De huiskamer kan dmv een hekje worden opgesplitst, zodat elke leeftijd zijn uitdagingen kan zoeken bij elkaar of alleen. Nieuwsgierigheid naar elkaar. De leidster is sensitief en ondersteunt het kind mind- minded. Door goed naar het kind te luisteren en te kijken. De hele dag loopt en speelt de leidster met de kinderen mee. Op die manier observeer en zie je als leidster waar er te kort schiet aan speelmateriaal wat de leidster op dat moment kan aanbieden b.v een groot laken voor een tent. Lege schoendozen voor de schoenenwinkel. De leidster hoort waar de kinderen naar zoeken en kan gericht vragen stellen aan de kinderen. **De baby's** staan er in de box of schommelstoel, kleed of op schoot gezellig bij. Zoveel als de baby de prikkels aan kan. De betrokkenheid door dat de baby andere kinderen volgt, een speeltje aangereikt krijgt, er gepraat en complimenten gemaakt worden. Een aai over de bol, knipoog, duim omhoog of even knuffelen. Zo werkt de leidster naar een welbevinden voor ieder kind. De leidster zal altijd goed opletten of de baby graag bij haar komt in stres of onveilige situatie. De baby zich aan de leidster vast houdt, rustig wordt tijdens het troosten van verdriet, honger, moe zijn of gewoon graag even bij de leidster zit. Geborgenheid bieden. De leidster praat altijd tegen de baby tijdens verschonen, bij het langs

lopen. Lekker dicht bij het kind zijn. Goed oogcontact hebben. Samen lachen, bewonderen hoe bijzonder en mooi het kind in zijn geheel is. Totaal het kind zelf zijn. Spelen: de baby zal proberen het gezicht van de leidster of kinderen te voelen en te pakken. Een wiebelende ketting of armband van de leidster, voelen en aan trekken. Gericht naar de omgeving om hem heen gaan kijken, vandaar het belangrijke aandacht geven. Boekjes en zingen de leidster stemt zorgvuldig de nodige rust voor de baby er bij af.

Emotionele veiligheid, gehechtheid

Het kind in kleine stapjes verder helpen, stimuleren en voordoen. Zodat het kind steeds in eigen tempo en naar zijn/haar eigen capaciteiten kan groeien. 'Buitengewoon' probeert zoveel mogelijk sensitief te zijn door naar de interesses van het kind te kijken en waar het kind graag mee speelt en daar op te reageren. Wanneer een kind grote blokken al goed kan stapelen, zal de interesse ook uitgaan naar een kleiner soort blokken. Het kind ontdekt dat het met de kleinere blokken weer iets anders kan maken en dat de kleinere blokken op een andere manier aan en/of op elkaar passen. Als het kind hulp bij het bouwen nodig heeft, krijgt het kind die hulp mind minded van de leidster door aanmoediging om het zelf te laten proberen, complimenten maken. Wanneer het kind het 'zelf' wil gaan doen wordt dat juist gestimuleerd.(autonomie) Er ontstaat steeds meer ontwikkeling en zelfstandigheid.

Het eerste doel van 'Buitengewoon' is dat het kind zich **veilig** en **geborgen** voelt. 'Buitengewoon' probeert deze veiligheid te bieden door met een vaste leidster in een huiselijke omgeving te werken.

Over de inrichting bij 'Buitengewoon' komen we later nog op terug onder het kopje inrichting. Een sfeer van veiligheid en geborgenheid is een voorwaarde voor het kind om verder te kunnen met het ontwikkelen van zichzelf. De leidster heeft een sensitieve responsiviteit. laat een kind niet alleen in een ruimte (zoals slaapkamer) als het kind daar nog niet aan toe is. De leidster heeft overzicht op de gehele slaapkamer en kamer en kan dan nog bij het kind blijven totdat het kind zich rustig voelt of gaat slapen. Wanneer een kind nog niet alleen in de speelkamer wil blijven tijdens de verschoonronde, kan het kind mee naar de verschoonruimte. Wanneer het kind zelf naar andere ruimte kruipt of doorspeelt wanneer de leidster even van het kind vandaan is(wel het kind in zicht heeft) gaat het kind verder met ontdekkingen. Het kind krijgt hiervoor dan ook de ruimte doordat het naar iets ander toe mag en kan kruipen of lopen.(autonomie) Wanneer het kind om kijkt of zoekt naar een vaste persoon, kan het kind ontdekken dat de leidster er altijd is. Het kind gaat zich veilig voelen en kan verder gaan verkennen.

Gehechtheid

Een goede verzorging van het kind zoals het tijdig verschonen van het kind is erg belangrijk. Tijdens het verzorgen van het kind praat de leidster met het kind. Sensitief en mind minded doordat de leidster vertelt waar het mee bezig is. En waarom het kind een schone broek krijgt. Tijdens het verschonen is er altijd even tijd voor persoonlijke aandacht voor het kind. Belangstelling voor zijn kleren of schoenen. Een extra knuffel. Voor baby's wordt er gewerkt met een dagelijks schema, zodat ouders en 'Buitengewoon' zo nauwkeurig mogelijk de voedingstijden en zaken zoals de hoeveelheid drinken/eten van het kind wordt bijgehouden. Ook wordt er beschreven hoe het gegaan is met de baby op die dag. Bij de baby's wordt er tijdens het verschonen een 'kiekeboe' spelletje gedaan. Versje of rijmpje opgenoemd en natuurlijk veel geknuffeld.

Mind-minded in de kinderopvang(inleidend stukje bron pedagogisch curriculum)

Mind-minded is het vermogen van opvoeders om het kind te behandelen als individu, met zijn eigen wensen, gedachten en emoties. Het begrip is bedacht als uitbreiding van het algemene begrip sensitiviteit om specifiek de mate van afstemming van ouders en andere opvoeders op het mentale(attuned)niveau van het kind aan te duiden. Mind-minded van de opvoeder kan al in de baby tijd worden geobserveerd bij de interactie tussen opvoeder en kind.

Mind-minded en sensitiviteit verschillen van elkaar :Sensitiviteit is het vermogen van opvoeders om de signalen van hun kind op te vangen en hier prompt en accuraat op te reageren, zowel verbaal als niet verbaal. Mind-minded heeft daarentegen specifiek betrekking op de verbale communicatie van de opvoeder naar het kind.

De omgang van Mind-minded bij Buitengewoon

Mind-minded en sensitiviteit in het omgaan met de kinderen. Gericht naar een kind of naar meerdere kinderen. Het gevoel van een kind(eren). De leidster geeft complimenten, aanmoedigen, aandachtig zijn naar het kind(eren) en reageert op het kind en stemt af naar het mentale vermogen van het kind. Daarmee kan de leidster veiligheid en welbevinden van het kind optimaliseren.

Doel 2 Het bevorderen van persoonlijke competentie**Fysieke ontwikkeling: motorische en zintuiglijke ontwikkeling****Zintuiglijke ontwikkeling:**

Bij een pasgeboren baby werken de zintuigen meteen. Ze kunnen horen, zien, ruiken, proeven en voelen. Maar de zintuigzenuwen zijn nog niet volkomen rijp, waardoor niet alles wordt opgenomen. Zo ziet een pasgeboren baby alleen het verschil tussen licht en donker, de omtrekken van simpele vormen en het contrast tussen voorwerp en omgeving. Een baby hoort bijvoorbeeld ook hoge tonen beter dan lage tonen, daardoor praat de moeder tegen het kind veelal een toontje hoger. Sensitief en mind minded is belangrijk en gebeurt vaak ook al als vanzelf. We zingen liedjes en dansen. Geur is in het eerste levensjaar belangrijk.

De knuffel in bed en de gehechtheid daaraan is vooral te danken aan de geur. Kinderen mogen hun vaste knuffel ook altijd meenemen naar 'Buitengewoon'. Het is iets van het kind zelf. Anderen kinderen mogen er ook niet mee spelen als het kind dat niet wil. Kinderen willen daarom meestal niet dat hun knuffel gewassen wordt. Voor de verdere ontwikkeling van de zintuigen is het belangrijk kinderen in een stimulerende omgeving te bieden. Een kleurrijke omgeving met allerlei materialen die kinderen kunnen vastpakken en aan kunnen sabbelen. Ronde, gladde, hoekige en wollige en andere materialen worden zo verkend. Buitengewoon heeft een box kled waarop verschillende dieren en fruitsels gemaakt zijn die geluid maken. Ook zijn er verschillende voelboekjes. De baby's worden dicht bij de anderen kinderen neergezet in stoeltje of box. Zo kunnen de kleintjes op veilige afstand of van dichtbij er toch bij zijn (mee doen). De zintuiglijke ontwikkeling staat centraal in de eerste levensjaren van het kind.

Ontwikkeling van de lichaamsbeweging (groeve en fijne motoriek):

Ontwikkeling van de lichaamsbeheersing (groeve en fijne motoriek) De steeds groter wordende lichaamsbeheersing van zitten, kruipen, staan, lopen en klimmen is in eerste plaatst niet het resultaat van veel oefenen, maar van rijping. Het heeft geen zin om een kind van drie maanden op de voetjes te zetten, met de hoop dat hij of zij daardoor eerder zal leren lopen. Wel is het belangrijk om als kinderen kruipen, zitten en lopen de verfijning van de lichaamsbeheersing te stimuleren. Er kan daarbij een onderscheid gemaakt worden tussen fijne en groeve motoriek.

Bij baby's en dreumes (van tien weken tot 2 jaar) zijn de volgende aspecten binnen de fijne en groeve motoriek aandachtspunten.

Fijne motoriek: grijpen van voorwerpen, vasthouden van een fles, oprapen van voorwerpen als een beker, een blokje, een propje enz., tekenen met een potlood of een krijt.

Groeve motoriek: het hoofd optillen als het kind op de buik ligt, van de rug naar de zij draaien, zitten met of zonder ondersteuning, zich optrekken, op handen en voeten kruipen en klimmen.

Peuters (van twee tot vier jaar) ontwikkelen zich verder. Bij de fijne motoriek komen zaken als, puzzelen, rijgen, knippen, scheuren, brood smeren, aankleden enz. van belang. De groeve motoriek kenmerkt zich door klimmen, klauteren, hinkelen, fietsen enz. Het stimuleren van dit soort activiteiten is van wezenlijk belang.

Speelgoed dat aansluit bij verstandelijk, motorisch, zintuiglijke ontwikkeling:

Er zijn voorbeeld plaatjes van een boerderij, dierentuin en tuin. Daarbij horen een aantal kleine plaatjes van dieren die in een dierentuin horen of van dieren die juist thuis horen. Het ene kind zal een aantal dieren al goed weten te plaatsen. Een ander kind verdiept zich eerst in de dieren en wat voor een geluid die dieren maken. Als leidster zal ik dan ingaan, met waar het kind zich mee bezig houdt. We maken dan dierengeluiden of nemen er een dierenboek bij om te zien welke dieren hetzelfde zijn. Ook zijn er een aantal puzzels aanwezig. Houten inleg puzzels om de vormen te leren kennen en herkennen. Er wordt gestimuleerd om uit een puzzel stukjes te halen. Kijken wat het is en laten zien dat de puzzelstukjes er ook weer terug in passen. Aan het kind kan ik zien of het er verassend van kijkt en het zelf gaat proberen. Of dat de puzzel al meteen niet meer interessant is. Als leidster blijf ik verschillende soorten ontwikkelingsmateriaal telkens opnieuw aanbieden.

Speelgoed wat aansluit op de ontwikkeling van het kind:

Om het speelgoed te laten aansluiten op de ontwikkeling van het kind, zal de leidster goed naar het kind kijken. Onder het pedagogisch doel schrijf ik het belang van de interesse van het kind. Door de leidster wordt ook gekeken of de verschillende ontwikkelingen ook aansluiten bij het speelgoed.

Een voorbeeld: 'Een kind vindt het ontzettend leuk om van de glijbaan af te gaan'.

Het kind heeft moeite met de trap van de glijbaan op te lopen. Als leidster help ik het kind dan bij de trap, zodat het kind toch kan glijden. Tegelijkertijd oefenen we even later als activiteit om een stap op een verhoging te zetten, zoals op een vast kistje of rand van de zandbak. Eén hand bij de hand van de leidster en de andere hand los. Telkens even erop stappen en eraf.

Een volgende keer oefenen we op de glijbaan net zoals we gedaan hadden op de rand van de zandbak, telkens erop een trapje hoger. Door de activiteit bij de zandbak, zal het kind ook weer uitgedaagd worden om het trapje op te gaan. Elke keer een stapje verder erop. Door het speelgoed, zoals de glijbaan, kan het kind zich dan weer verder ontwikkelen door er steeds zelfstandiger zelf op te klimmen. Zo kan het ook zijn dat een kind het maar eng vindt als er een ander kind al achter hem of haar staat. Op zulke momenten zoekt de leidster er een activiteit bij om te leren om samen achter elkaar aan te lopen zonder dat we elkaar aanraken of duwen.” Goed opletten anders zijn we af en moet je achter aansluiten.”

Variatie in rust en actie:

Er wordt rekening gehouden met welke activiteit op wat voor een tijdstip gedaan wordt. Wanneer de kinderen net binnen zijn hebben ze vaak behoefte aan even rust. Even weer aan elkaar wennen. De speelmat wordt dan vaak gebruikt. Je kan er op spelen met je auto of pop, lekker liggend zonder dat je meteen verder contact hoeft te maken. Zijn er meerdere kinderen op de mat aan het spelen, komt de nieuwsgierigheid naar elkaar toe, vanzelf.

Actie spelletjes:

Buitengewoon probeert deze spelletjes zowel binnen als buiten te doen. Buiten spelen we schipper mag ik over varen. We voeren de spanning op door aanmoedigingen zoals: “Pas op de schipper is erg snel” of “O nee, de schipper kijkt boos”. Andere kinderen gaan boos terug kijken of roepen ik ben toch niet bang. Het ene kind vult het andere kind daarbij aan.

De Speelwei met kleine boerderij dieren

Op deze plaats is de leidster met de kinderen dikwijls te vinden.

De voorgenoemde actie spelletjes, voetballen, verstoppertje, rennen en veel fantasiespel wordt hier gedaan. De kippen en het konijn houden ons gezelschap. Er is een ontspannen sfeer en het alle belangrijkste: **Wat zijn we hier ons zelf.**

Naast boven genoemde motorische en zintuiglijke ontwikkeling volgen ook nog de:

- Taalontwikkeling/ cognitieve ontwikkeling
- Denken en ontluikende gecijferdheid/ cognitieve ontwikkeling
- Jonge kinderen en de materiele wereld/ cognitieve ontwikkeling
- Gezonde leefstijl
- Kunst, cultuur ,creativiteit/ cognitieve ontwikkeling
- Executief functioneren en zelfregulatie

Taalontwikkeling (inleidend stukje bron pedagogisch curriculum)

De mens is een sociaal wezen. Communicatie en interactie staan daarbij centraal. Maar interactie moet wel op gang worden gebracht. Een kind leert niet uit zichzelf praten. Ouders en verzorgers vervullen dus een essentiële rol. Zij zijn van nature geneigd daar goed op in te spelen: een huilend kind wordt getroost en wie een baby in zijn armen heeft, begint vanzelf lieve woordjes te prevelen.

Het aanbieden van Taalontwikkeling/ cognitieve ontwikkeling bij Buitengewoon

Van alle dingen die kinderen tijdens hun eerste levensjaren leren, lijkt het leren praten toch wel het grootste wonder. In eerste instantie stoot een baby allerlei klanken uit. Die klanken vormen de basis voor het leren praten. Al die klanken gaan steeds meer lijken op gebrabbel. De leidster vertelt in al haar handelingen met de baby of het kind wat het gaat doen en waar de leidster mee bezig is. Maar ook over de kleding, slofjes of knuffel van het kind. De leidster benoemt vorm, kleur, het materiaal is het zacht of glad. Dit gebeurt een op een met baby of kind, maar ook waar andere kinderen bij zijn. De leidster kan dan ook weer uitdaging geven en uitleggen van actie reactie van baby naar kind en volwassenen.

En veelal zijn de eerste woordjes die een baby zegt 'papa' en 'mama'. Als een kind actief zijn eerste woordjes gaat uitspreken is ondertussen zijn of haar passieve woordenschat al aardig aan het groeien. Dit blijkt duidelijk daar dreumesjes al heel veel begrijpen van wat ouders zeggen en ook al allerlei opdrachten kunnen uitvoeren, zoals bijvoorbeeld 'gooi maar in de prullenbak'. Langzamerhand gaan kinderen steeds meer woorden goed uitspreken, al wil het gebruik van sommige letters nog wel eens moeilijk zijn en worden woorden verbasterd. Daarna, zo rond een jaar of 2 á 3 worden er kleine zinnen geformuleerd, zoals 'Mama, jij helpen?' of 'Ik heb honger'. De taalontwikkeling stimuleren van kinderen kan door veel met hen te praten.

Veel vragen stellen en kinderen de tijd geven om hun antwoord te formuleren is daarbij belangrijk. Door veel met kinderen te praten, komen ze in aanraking met allerlei woorden en hun betekenis en horen ze meer zinnen met een ingewikkelde zinsbouw. Het taalgebruik moet natuurlijk wel aangepast worden aan dat wat het kind aankan. Tijdens het praten met kinderen kan gelet worden op of een kind duidelijk praat, of het alle letters kan uitspreken, of een kind te verstaan is en begrijpt wat er wordt gezegd, of een kind al zinnetjes kan maken. Als een kind onduidelijk spreekt is het zelf duidelijk herhalen van het slecht gearticuleerde woord of het laten herhalen van het woord nadat het is voorgezegd een stimulans.

Denken en ontluikende gecijferdheid (inleidend stukje bron pedagogisch curriculum)

Ontluikende gecijferdheid van jonge kinderen heeft niet alleen betrekking op de ontwikkeling van begrip voor cijfers en hoeveelheden. Gecijferdheid heeft een bredere betekenis, want ook andere gebieden in de wiskunde krijgen immers al vroeg de belangstelling van kinderen. Denk aan ruimtelijk inzicht, meten, bouwen en construeren

Het aanbieden van Denken en ontluikende gecijferdheid bij Buitengewoon Cognitieve ontwikkeling

Hierbij is het belangrijk dat de leidster goed kijkt en let op de nieuwsgierigheid van het kind, speelt het kind graag met blokjes, begint het kind al met stapelen of nabouwen. Gaan we samen een toren maken? Kan het kind de toren van 3 stukjes al na bouwen? Hoe zien de torens eruit (**reflecteren**) De leidster biedt hierbij nog meer soorten blokken aan. Gaat mee in het spel van het kind. Er komt een groot kasteel. We bouwen er muren omheen en een ophaalbrug? Die komt er dan uit te zien na de fantasie van het kind. Daarvoor gebruikt het kind vaak al een ander soort constructie blokken voor. De leidster kan daar in stimuleren door sensitief te zijn en mind minded door zelf ook te bouwen, te benoemen en te proberen. Hee waarom valt mij toren eraf, welke andere blok kan ik nog proberen?

Kijken en handelen:

Cognitieve ontwikkeling

Buiten spelen in de dieren wei: De kippen lopen voorop samen met het konijn. Een kind roept "we gaan ze (kippen, konijn) achtervolgen". Wat een plezier de dieren zijn snel en de kinderen rennen er achter aan. Eerst gaan de dieren vooruit en daarna alle kanten uit. Volgen is nog moeilijk. De uitleg van de leidster dat de dieren het niet fijn vinden als je achter ze aan gaat rennen. Bang zijn benoemen. Hoe kunnen we het anders doen? Er komen ideeën vanuit de kinderen. Samen met kleine nodige aanpassingen van de leidster volgen de kinderen elkaar. Zo leert de leidster de kinderen kijken en handelen.

Mentale beelden/ cognitieve ontwikkeling: de kinderen doen hun ogen dicht en ik vraag hoe ziet een bal eruit. Er is een kind dat een cirkel voor zich uit tekent met de ogen dicht. Een ander kind benoemd kleuren van zijn voorstellende bal. Weer een ander kind zegt: "ik zie helemaal niets" alleen donker. Weer een ander kind doet zijn handjes voor de ogen en weer weg, lacht erbij en kijkt of iemand hem al ziet. De leidster is sensitief en benoemd licht, donker, en wat kan ik allemaal denken. Een spel van samen doen, verschil van ontwikkeling en er over na praten. Wat bijzonder dat het voor ieder kind anders is. We zijn ook allemaal anders en bij iedereen is het goed. (reflecteren, redeneren)

Redeneren/ cognitieve ontwikkeling gaat de hele dag door. Kinderen zien zoveel van elkaar. Ja de baby heeft hele kleine sokjes aan. Waarom? Probeer maar eens of jouw sokken ook bij de baby passen. De leidster helpt het kleinere kind mee om het te proberen. Het kind lacht, kan niet, veel te groot! Het grotere kind ziet al meteen dat het niet past en benoemd het. We zitten aan tafel en hebben gegeten. De leidster vraagt "Hoeveel washandjes zal ik voor de meisjes meenemen". De jongens en meisjes kijken voor langs de tafel en gaan tellen. Oh ja en ik ben ook nog een meisje dat zijn er dan 1,2,3. De 2 jongens wachten even en dan: Ja is goed en wij zijn 2 jongens.

Denken en voorspellen/ cognitieve ontwikkeling: De bekertjes om het drinken van de kinderen in te doen. We hebben dezelfde en verschillende van kleur en vorm. We zoeken de 2 bekertjes van dezelfde kleur en vormen zetten die op het dienblad. En een beker van ook dezelfde vorm maar een andere kleur. Je mag een beker pakken zonder te kijken. Hee ik heb groen dat is gemakkelijk! Nu het andere kind ook zonder te kijken. Het kind kijkt verbaasd, "ik heb de witte beker". Waarom is die niet groen? Kijk de groene staat nog op het dienblad. Nog een keer, en nog een keer. Ooooh als ik niet zie waar groen staat kan ik groen ook niet pakken. Het andere kind laat het voor wat het is. De kinderen vragen om deze herhaal spelletjes. De leidster bied voor herkenning hetzelfde aan of weer in andere vormen. Een spel met ons eigen lichaam: hoeveel benen heb ik? Ik verstopt er een, ik leg er een kleed over. Hoeveel heb ik er nu? Waar blijft het andere been?

Blikwisseling en beeldvorming/ cognitieve ontwikkeling: we gebruiken onze schortjes we gaan koken. Hoe ziet een kok er eigenlijk uit. Een kind gaat naar de keuken (achter het gordijn) en doet haar schort voor en kookmuts op. Jaa ik ben klaar roept hij, raad eens, hoe zie ik eruit. Een ander kind roept terug "de witte schort met de witte muts". Hoe weet jij dat vraagt het verkleedde kind?

Die had jij toch mee genomen, ik had "het" mee gezocht. Oh ja zegt het verkleedde kind terug. Nu jij, en dan mag ik raden. De leidster ziet ontdekkende, verbaasde en begrijpende gezichten.

Meten en vergelijken/ cognitieve ontwikkeling: komt veel voor, Groot en klein bij kinderen onderling, we zien het bij de dieren, aan onze fruitboompjes: twee peren. De peren zijn rijp we kunnen ze plukken en toch zijn ze niet even groot. Bloemen water geven. Hee mijn gieter is al leeg. Alleen op de wip is niet zo leuk? Waarom is alleen op de wip niet leuk, de wip doet het dan niet. Zand van het enen in het andere emmer. Een grote en kleine schep. Hoe voelt het om op een been te staan? Ik val om, het kind gaat bij de kast staan en houdt zich vast. Nu kan ik het ook. We hebben ons groeiboekje met meetband. Hoe groot ben ik al? Hee jij nog niet. Nee maar ik ben drie, jij nog niet. Maar ik ben al wel groot. Een mooie taak van de leidster om hier naar te luisteren, op in te gaan door te laten zien en met een centimeter ook een tafel, of stoel op te meten.

Lokaliseren en oriënteren/ cognitieve ontwikkeling:

Wat is verstoppertje spelen toch leuk en komt het verstoppertje spelen bijna dagelijks terug. Ja het liefst buiten. Veel ruimte en veel verstopt plaatsen. De notenboom is de vaste plaats om te tellen. Daar beginnen de kinderen altijd en geven ze aan elkaar door. We verstoppen achter de struiken. De kinderen ontdekken dat ze dan kunnen zien dat het kind dat zoekt eraan komt. Achter de glijbaan of in het huisje. Oooh wat spannend... ineens was ik gevonden. Ik had je niet gezien. De uitleg van de kinderen onderling daarbij is zo bijzonder. Ik zie ik zie wat jij niet ziet komt door de dag heen regelmatig naar voren. Op die manier kunnen we ook onze schoenen, laarzen of sokken vinden. We gaan met de bolderwagen bloemen halen bij de buurman uit de kas. Eenmaal daar gaan we kleuren uitzoeken. We moeten wel de paadjes volgen naar de volgende kleur en terug, anders komen we niet bij de bolderwagen om de plantjes in te zetten. We wisselen wie voor, in het midden of achter loopt. Best opletten hoor! We kunnen niet verder het paadje stopt. Goed kijken, waar zijn we anders gelopen?

Tellen en hoeveelheden/ cognitieve ontwikkeling:

Tellen en hoeveelheden gaan de hele dag door: Zijn alle kinderen binnen? We kijken op de foto's op het prikbord. We tellen samen 1,2,3,4,5. We wijzen naar elkaar en tellen op onze vingers. Beweeg en dans spellen. Vier stappen naar voren en een naar achter. Om de beurt benoemen we hoeveel stappen naar voren of achteren. De kinderen helpen met fruit halen en klaar maken. Hoeveel appels, peren, of bananen. We tellen blokken, jassen, poppen en dieren.

Verhoudingen/ cognitieve ontwikkeling

Samen de fles klaarmaken voor de baby. Hoeveel water gaat er in de fles. Wat is dat 180 ml. Ik zie de 1 en dit is de 8 en nog een 0. Hoeveel zit er in mijn/onze beker? We nemen de maatkan erbij en gaan het proberen. Dat is best veel. Mijn beker is half vol? We zien onder bloempotten insecten, die zijn klein dan nemen we een vergrootglas, wat zie je? Ze zijn groot?? Wat een pret. Hoe kan dat nou. Kinderen maken mee foto's, die sturen we dan naar onze mama's of papa's. Op een klein plaatje passen we allemaal. Wat bijzonder.

Jonge kinderen en de materiele wereld (Inleidend stukje bron pedagogisch curriculum)

Rachida strikt haar veters. Ze wil mee doen met verstoppertje spelen, maar haar veters zijn alweer losgegaan. Heel naar, en toch heeft ze twee weken geleden haar veterdiploma gehaald. Hoe kan dat nou?

Omgaan met de materiële wereld bij Buitengewoon:

Cognitieve ontwikkeling

Het levende systeem(groei, voeding, gezondheid)

Waarom is voeding gezond, we krijgen honger als we voeding nodig hebben. Mooi en bijzonder dat ons lichaam dat al aan ons vertelt. We kunnen ook voelen aan ons lichaam of het gezonde voeding is. Alleen maar snoep daar krijgen we buikpijn van en groeien we niet goed van.

Moestuin: 'Buitengewoon' heeft een mini moestuin. Ook daar proberen we dagelijks langs te gaan. De kinderen zien hoe een wortel groeit. Kinderen hebben er soms geen idee van dat de wortel onder de grond groeit en het loof er boven. Dat er aan een bessen struik eerst kleine bloemen komen en dan een klein besje. De kinderen zien de bessen groeien en later ook nog verkleuren. Als de bessen rood zijn plukken we de besjes samen van de struik. En natuurlijk eten we de besjes dan ook op of nemen ze mee naar huis. Als kinderen in een boek de wortel of bessen terug zien, weten de kinderen te vertellen hoe de wortel of bes eruit ziet. "Dat hebben wij gezien in de tuin." (verstandelijke ontwikkeling).

Het natuurkundige systeem (krachten, licht en geluid, verandering)

Onder het kopje het weer ontdekken we ook de kracht van de wind. We waaien bijna weg, we zien bladeren naar een hoek waaien. Als we een steentje in een plas water gooien zien we kringen komen. We gaan langs de ganzen en proberen stukjes brood in de emmer met water te gooien. Het is zo grappig als de gans met zijn snavel diep in het water gaat. Het brood gaat zinken. Wat zinkt er nog meer, we gaan eens wat uitproberen als we de afwas doen.

Wanneer wordt het licht en wanneer donker, hoe snel gaat dat en wat is het mooi om te zien. En de lamp binnen, daar kun je aan draaien dan wordt het een beetje donker. De andere lamp kun je niet aan draaien die is uit of aan. Hoe kan dat toch.

We kunnen uitrijden op de fiets, maar ook meteen stoppen. Maar als je de berg afgaat dan kun je niet zomaar stoppen. En tegen de berg op moeten we heel hard trappen.

Het aarde ruimte systeem (het weer, bodem en water, zon, maan en sterren)

Dan is er de zon, dan regen, of sneeuw. Maar mist wat is dat eigenlijk? De zon komt er bij door. Ohh wat kijkt het mooi, mogen we naar buiten? Ja altijd of een wandeling in de bolderwagen erbij, dan kunnen we de zon volgen. Nu het mistig is kunnen we tegen de zon in kijken en toch zien we de zon. De leidster ontdekt met de kinderen veel bijzonderheden, door er zelf bewust van te zijn door de hoe vraag erbij te gebruiken en daardoor stimulerende vragen en enthousiasme van de kinderen mee vast houdt.

Een zelf uitgehaald eitje koken. Het water kookt... Wat nu, is de stoom ook mist? Waarom moeten we voor stoom oppassen ja stoom is erg heet je kunt je verbranden. De mist niet, die voelde best koud aan.

De kinderen staan voor het raam. Kunnen we al naar buiten wordt er door de kinderen gevraagd? De kinderen zien al dat het ander weer is. De takken waaien heen en weer, er zitten druppels op de ramen? Zou het kunnen denk je? Vraagt de leidster. Het regent krijgt de leidster als antwoord? Hoe weet je dat? Ik zie het op het raam. Ik ook volgt er nog twee keer. Zien we plassen vraagt de leidster. Ja heel veel. Komen daar druppels in? Nee hoe kan dat? Zouden we dan toch naar buiten kunnen. Ja we kunnen lekker naar buiten en plassen stampen. De wind door onze haren voelen gaan. Tegen de wind in lopen. Dat is zwaar. De wind in de rug. De kinderen ontdekken dat ze de wind dan bijna niet voelen.

Het technische systeem(ontwerpen, maken, recepten, testen)

We gaan op vakantie en alles moet mee hoor ik de kinderen zeggen. Gezellig zeg wat zie ik allemaal al klaar staan. We gaan cake bakken, de pannen moeten mee, oh ja en ingrediënten. Hoe neem je het mee? We maken een kar daar kan alles in. Goed idee zeg. Een kind ontdekt we hebben geen oven? Er worden blokken gehaald om vuur van te maken, daar kunnen we ook wel op bakken. Ook komt er een tas bij, hier kunnen de eieren in, anders gaan ze kapot in de kar. Ja toen we het ei lieten vallen in het kippenhok was het ook kapot hoor ik.

Het mathematische systeem (ordenen, meten, patronen, kans en onzekerheid)

Ik zie drie duiven buiten, o kijk er vliegt er een weg. Nou zie ik er nog twee. Die andere ging in de boom. Daar zitten heel veel bladeren aan. Hoe komt dat vraag ik? Het is zomer? Ja dat klopt. Kun je de bladeren ook tellen? Nee zegt het kind, het zijn er veel te veel. Het kind gaat weer bij het raam vandaan, pakt zijn boekje daar staan getallen en aantallen in. Het kind telt hard op. Het is al vaker opgevallen dat het kind vaak telt, zomaar tussendoor. Elk kind telt en ontdekt op zijn eigen manier.

De materiële wereld komt in spel, activiteit, ontdekken veelvoudig aan de orde bij kinderen.

Gezonde leefstijl (inleidend stukje bron pedagogisch curriculum)

Gezonde voeding is essentieel voor een goede groei en de ontwikkeling van kinderen. Daarnaast is het belangrijk bij de preventie van overgewicht en welvaartziektes. Overgewicht bi kinderen is wereldwijd een groeiend probleem .Ook en Nederland stijgt het percentage kinderen met (ernstig) overgewicht, met name bij bevolkingsgroepen met een lage sociaal economische status in grote steden. Vanwege de ernstige gevolgen voor zowel de psychosociale als de lichamelijke gezondheid op korte termijn heeft de overheid de preventie van overgewicht speerpunt van beleid gemaakt, in het nationale programma preventie.

Omgaan gezonde leefstijl bij Buitengewoon

Buitengewoon speelt veel buiten met de kinderen en laat kinderen helpen in de moestuin. Waar komt ons eten vandaan. We zaaien, planten en oogsten. Wat duurt het lang voordat de aardbei rood is. En de tomaten ook al. Maar wat is het toch lekker als het rijp is en we de aardbeien of tomaten kunnen plukken. Daarna gaan we naar binnen om het te bereiden om te eten. Even afwassen, zo nodig snijden en dan..... smullen maar. Ja hoor het mag ook op een beschuit. Zo gaat het ook met een aardappel of boontjes. Wat is vers lekker...proeven en ontdekken.

We eten meestal gezamenlijk, de kinderen schuiven al op om elkaar een plekje te geven. We zingen ons smakelijk eten lied en zijn klaar om gezellig en rustig te gaan eten. We hebben smeer worst of smeerkaas en stroop als beleg. We drinken melk ,thee, water of dun aangemaakte diksap.

Kunst, cultuur en creativiteit(inleidend stukje bron pedagogisch curriculum)

Kunst is van altijd en overal. Muziek, dans, drama, en beeldende kunsten maken deel uit van ieders leven. Deze activiteiten worden samen gebracht onder de noemer cultuur onderwijs. Cultuur kan daarbij in abstracte zin worden opgevat als een proces van denken en doen, waarbij mensen hun persoonlijke en collectieve geheugen inzetten om betekenis te geven aan de steeds veranderende omgeving.

Cultuur kunst en creativiteit Buitengewoon

We gebruiken muziek instrumenten. Hoe komt dat toch de verschil van tonen? We nemen de accordeon erbij. De leidster houdt de accordeon om en de kinderen mogen om de beurt de noten/toetsen indrukken. Die namen horen bij het muziekinstrument accordeon. De kinderen ontdekken dat laag boven in zit van de tonen en de hoge tonen onderin. Dat is bijzonder als we ons groot maken of naar het plafond wijzen dan is hoog bovenin. Bij deze ontdekking en redenering van de kinderen ligt voor de leidster alweer een bewegingsspel klaar wat vanuit de kinderen is ontstaan.

Ontwikkeling van de creativiteit:

Creativiteit heeft alles te maken met fantasie. Fantasie kan men opvatten als denken in beelden die op dat moment niet overeenkomen met de werkelijkheid. Deze simpele vorm van fantasie komt voor het eerst voor in het tweede levensjaar. Fantasie kan ook verder gaan. De voorstelling die een kind maakt gaat verder en heeft 'in het echt' nooit bestaan. Het uiten van deze fantasieën kan op verschillende manieren. Door middel van spel, door middel van tekenen of knutselen, door het zingen van fantasieliedjes enz. Het stimuleren van allerlei creatieve activiteiten, waarbij kinderen proberen hun fantasie te laten spreken, is belangrijk binnen de ontwikkeling van kinderen. Het veelvuldig knutselen en tekenen, waarbij niet alleen waarheidsgetrouwe dingen worden gemaakt of getekend, maar ook dingen die een uiting van fantasie zijn is van belang. Dit zal waarschijnlijk alleen mogelijk zijn met de oudste kinderen op het kinderdagverblijf. Het spelen of naspelen van tafereeltjes bevordert tevens de creativiteit van kinderen. Het aanbieden van verkleedkleden is daarbij eigenlijk een must. Creatieve activiteiten zijn tevens een goede aanleiding om plezier te maken en zo allerlei spannende dingen te ontdekken. De ontdekking dat verf aan je vingers blijft plakken, dat je klei kunt kneden enz ..Het onbevangen en onbevooroordeeld kunnen experimenteren met materialen, het ontdekken van de mogelijkheden en beperkingen scheidt plezier. Behalve dit creatief bezig zijn, gaan dit soort activiteiten meestal samen met wat extra individuele aandacht. Het zijn immers momenten dat volwassenen intensief met hen bezig zijn.

Executief functioneren en zelfregulatie (inleidend stukje bron pedagogisch curriculum)

Executieve functies en executief functioneren van een kind verwijzen naar unieke processen die verantwoordelijk zijn voor betekenisvol en doelgericht gedrag. Een kind met goed ontwikkelde executieve functies kan bewuste en doordachte reacties geven op zijn omgeving en reageert niet op de automatische piloot. Het kind zal een gemaakt plan kunnen bijsturen, als veranderde omstandigheden daar om vragen. Ook heeft het oog voor langere termijn doelen in plaats van doelen op korte termijn.

3 belangrijke executieve functies:

Inhibitie, cognitieve flexibiliteit, en werkgeheugen

Inhibitie is het vermogen om op een bepaalde manier te reageren bij een opkomende gedachte of impuls.(zoals hun eigen gedrag remmen, voordat ze reageren of handelen. In een rij op de beurt wachten, speelgoed opruimen)

Cognitieve flexibiliteit gaat over het vermogen om gedrag of gedachten aan te passen aan veranderende eisen, prioriteiten, of verschillende perspectieven.

Werkgeheugen is de vaardigheid om informatie vast te houden, terwijl het kind complexe mentale taken uitvoert. (een vraag onthouden terwijl het kind luistert naar de leidster en haar niet wil storen. Tijdens het luisteren moet de vraag in het werkgeheugen blijven.)

---

3 hogere executieve functies

Het stellen van doelen, het maken en evalueren van plannen, het oplossen van problemen en plannen van gedrag.

Executief functioneren en zelfregulatie bij Buitengewoon

De leidster zal de kinderen hierbij sturen wat er zich in de dag afspeelt bij de 3 bovengenoemde functies.

We zijn bezig met een activiteit. Het maakt eigenlijk niet uit welke activiteit. De leidster houdt rekening met de planning. De baby zou wakker kunnen worden, verzorgt en de fles, misschien over een half uur. De baby wordt al snel wakker, de leidster gaat alvast de activiteit afbouwen. Wat jammer dat wil ik niet, ik wil ook nog zakdoekje leggen en rond lopen. De leidster wijst naar haar oor. Wat hoor ik? De baby.... Klopt en hoe huilt de baby? Heel hard....Wat zullen we dan doen? De baby gaan halen hoor ik. Een goede oplossing. Hoe kunnen we het samen doen. De leidster loopt zachtjes vooruit. De kinderen volgen zachtjes voorbeeld herhaaldelijk gezien van elkaar en de leidster.

Niet voor ieder kind is het gemakkelijk om onderbroken te worden. Het kind wil dan ook zachtjes mee gaan en probeert ook echt zacht mee te gaan .En dan kruipt er ineens een ander kind voor. De leidster zal dan acuut het kind helpen in die situatie, is het teveel gevraagd van het kind en neemt de leidster het kind aan de hand mee, dichtbij. Of is een herinnering genoeg met een vriendelijke blik, begrijpend dat het moeilijk is voor het kind de onderbroken activiteit en nu ook nog samen de baby helpen. Had het kind achteraf gewoon geen zin meer om mee te gaan? Op de verschillende situaties zal de leidster zich aanpassen. Zo wordt er met regels altijd op nieuw geoefend. Ook zoals: naar de dieren toe gaan de laarzen aan. We houden de buggy vast tijdens het lopen. Voor het enen kind is meer herhaal nodig dan het andere kind. De leidster blijft daar consequent en ook flexibel in. Zie visie opvoeding.

Doel 3 Het bevorderen van sociale competentie (inleidend stukje bron pedagogisch curriculum)

Sociale ontwikkeling kun je definiëren als het proces waarbij individuen leren samen met anderen handelingen uit te voeren. Hun individuele en sociale behoeften kunnen daardoor het beste worden gerealiseerd. Deze individuele en sociale behoeften zijn zelf ook onderwerp van ontwikkeling en veranderen in samenhang en ontwikkeling in motorisch, commutatieve en cognitieve vaardigheden

Sociale ontwikkeling bij Buitengewoon

De sociale ontwikkeling omvat veel. De leidster is bewust van haar voorbeeld functie hierin. De leidster kijkt, observeert en stuurt bij aan de behoefte van kind. Het ene kind lost gemakkelijker problemen op, legt gemakkelijker contact. Het is belangrijk dat het kind zich kan uiten en voelen zoals het kind zich op dat moment ook daadwerkelijk voelt. Soms is er verdriet, zorgen ,agressie, angst. Door als leidster naar ieder kind te kijken, te leren benoemen wat je voelt sensitief zijn (ook via leesboekjes voor sociale competenties en spellen daarbij). Door de dag leren met elkaar om te gaan, respect en elkaar helpen. Ook opvoeding ideeën horen hierbij. Hoe gaan we daar mee om. In onderstaande beschrijvingen geeft Buitengewoon weer hoe zoveel mogelijk vorm te geven aan de sociale ontwikkeling van baby's en kinderen.

Met de sociale ontwikkeling wordt eigenlijk 'het mens zijn' aangeduid. Het leren wat de gehanteerde waarden, normen en gewoonten zijn en daar ook naar leren gedragen. Ook het leren omgaan met andere kinderen en volwassenen hoort daarbij. Ouders dienen daarvoor als voorbeeld. Kinderen imiteren het gedrag van ouders en gedragen zich naar hun voorbeeld. Zelf de allerkleinsten proberen al net als mama te doen, door bijvoorbeeld de lippen te tuiten. Oudere kinderen doen allerlei handelingen na die ouders ook doen. Zo borstelt een kind de haren van een pop, zoals mama het ook vaak doet. Ook gaan kinderen hun ouders napraten. Soms hoor je als ouder jezelf als het ware terug. Ook leren kinderen heel veel van hun leeftijdsgenootjes. Door leeftijdsgenootjes samen te laten spelen en te communiceren leren ze allerlei sociale vaardigheden. Ze leren behulpzaam zijn, ze leren mee te leven, om onbaatzuchtig te zijn en eerlijk. Ze leren samen te spelen en ook om samen te delen. Toch hebben ze daar de begeleiding van een ouder vaak bij nodig. Het stellen van regels en structuur helpt kinderen de gehanteerde waarden, normen en gewoonten eigen te maken en een geweten te vormen.

Het samen zijn, plezier beleven draagt bij aan een positief gevoel: (gezonde leefstijl)

Tijdens het spelen zijn de kinderen graag samen of even niet. Maar toch is er een samen zijn omdat er een rustige, positieve sfeer aanwezig is. Er is voor iedereen een plekje. Ook al vinden we niet alles leuk van elkaar. Het gevoel van een zijn op de groep waar de taak van de leidster ligt om die saamhorigheid te creëren, behouden. Door naar elk kind te kijken, de manier waarop het kind lacht en ontspanning uitstraalt en daar zelf een voorbeeld van te zijn. Kinderen lossen samen veel op er ontstaat of is vertrouwen in elkaar wat de kinderen zelf opbouwen. De kinderen leren door de tijd elkaar kennen. Er wordt gelachen om elkaars grapjes. Omgekeken naar de baby die ineens hard geluid kan maken.

Spelen en activiteiten dragen bij aan persoonlijke groei/ sociale ontwikkeling

Door met de kinderen te knutselen ziet de leidster wat de kinderen gaan maken. Kinderen zijn daar trots op. Dat trotse gezicht zien de kinderen van elkaar. De kinderen geven een lach terug, of mooi. Hoe doe jij dat? Daarom is kleien, verven, knippen en plakken een vaak terug komend iets bij 'Buitengewoon'. We zoeken ook van buitenaf materialen zoals takjes, potjes die we van de plantjes gehaald hebben tijdens het planten, een veer van de gans of kip. Een bloem vanuit de tuin. Oooh deze bloem wil ik ook, jij hebt 2 takjes geef er een aan mij....Ik pak hem af Hoor? Kinderen beginnen met oplossen, de leidster helpt waar nodig door mee door te vragen. Zoals: waar heb je de takjes gevonden? Hoe zouden we er nog meer kunnen vinden of waar? Zouden we ook iets anders kunnen gebruiken? Daarbij merken we dat de bloem niet mooi blijft. Soms ontstaat er dan teleurstelling, verdriet: nu is het niet mooi meer en wil ik het niet meer. We vragen ons af hoe dat kan? En waarom blijft de bloem in de vaas wel mooi. We proberen of we de bloem kunnen indrogen. De bloem verandert van kleur maar blijft wel mooi. En toch zonder water? Wat bij de ene bloem kan gaat bij de andere bloem weer niet. Hoe zou dat nou komen? En we maken er samen toch weer iets moois van.

Afleiding of inspanning bij een spel of activiteit geeft nieuwe energie/ sociale ontwikkeling:

Hierdoor wil het kind graag verder met ontdekken in spel en activiteit. Een voorbeeld: De dieren die we gaan voeren. In het begin willen de kinderen dat de kip het brood zelf aanpakt met zijn snavel. Maar al snel leren we dat een kip het brood niet zachtjes aanpakt. De snavel voelt best scherp. Maar het doet geen pijn. Hoe komt het dat het dan wel als pijn voelt? We ontdekken dat we van geschrokken zijn. Dan wordt je bang. En wat is dat bang zijn dan eigenlijk? Een ander kind zegt weer: “je hoeft niet bang te zijn, kijk maar naar mij, je kan het zo doen! We hebben veel soorten bang zijn. Is het hier nodig? We proberen met onze nagels uit hoe een snavel kan voelen. We ontdekken dat het best mee valt. We voelen het vaker door te blijven proberen. En ineens doet het prikken van de snavel geen pijn meer, maar het is wel spannend. Het is ook spannend om het brood snel naar de andere kant te gooien en de kippen er naar toe zien te rennen. Door herhaling en als de kinderen er aan toe zijn neemt de leidster de kinderen mee in de wei. Doordat de leidster voorbeeld geeft door langzaam met de hand de kippen te sturen, gaan de kinderen het na doen. Wat zijn ze blij met de ontdekking dat de kippen reageren door weg te gaan. Of de kippen juist naar je toe te laten komen. Op deze manier gaat het ook bij de andere dieren. Hierbij leren we ook sociaal gedrag naar dieren toe. De kinderen gaan de dieren observeren al vanaf baby leeftijd. Door het observeren doen de kinderen ook ontdekkingen op. Ze zien herhaling terug.

Tijdens een spel of activiteit vindt ‘Buitengewoon’ het belangrijk om naar het kind te kijken. Sensitief zijn. Om te kunnen zien of het kind het spel of de activiteit leuk vindt (blij gezicht). Enthousiasme van het kind dat gaat ontstaan als ze het voorbeeld zien en vervolgens hun motivatie om iets moois na te maken. Concentratie en voorzichtigheid tijdens het maken van een knutselactiviteit (motoriek). Blij met ontdekkingen die het kind doet in de activiteit en de trots van het kind als het knutselwerkje klaar is. De leidster benoemt de emoties daarbij mind minded. Tijdens of soms net na de activiteit kan een kind moe of prikkelbaar zijn. Zomaar ineens slaat het gedrag om naar een ander kind. Nee weg jij ik wil nu niet meer mee doen. Vaak voelen kinderen moe of prikkelbaar zijn van elkaar aan. Kinderen lossen het dikwijls zelf op door elkaar te laten gaan. Kinderen vertrouwen, leren, of weten al het is goed. Leidster legt de begrippen uit aan de kinderen. De uitleg kan ook gewoon door de bezigheden heen. Niet elk kind is dan persoonlijk aan gesproken en toch leren we ervan.

Tijdens de activiteit of het spel kun je ook zien of kinderen al naar kleuren kijken. Alles wat een kind maakt is mooi hoe klein of weinig het ook is. Dat is ook zo. Alles op eigen tempo en ontwikkeling. De activiteit of het spel hoeft niet in een keer af, als de activiteit of het spel te lang duurt zou het kind een activiteit of spel als vervelend gaan zien. De leidster bedenkt met het kind, hoe kunnen we je werk even laten rusten. Vanuit het kind mee gaan in aanreikende oplossingen. De kinderen krijgen veel complimenten sensitief in de vorm van aanmoedigen, een applaus, twee duimen omhoog voor wat ze doen en er groeit zelfvertrouwen. Kinderen leren elkaar ook complimenten te geven. Door het “samen” doen leren de kinderen ook dat ze soms moeten wachten op hulp. De kinderen vragen elkaar, proberen het nog eens (zelfredzaamheid). Zo ontstaat dat kinderen elkaar helpen en het samen leuk vinden.

Spellen en activiteiten bevorderen het bezig zijn van het kind:

Sensitief , mind minded, sociale ontwikkeling

Dit geeft een tevreden en trots gevoel bij het kind. We doen spelletjes als domino en kleurenspeel van Bert en Ernie. Als we er een kleur bij leren, of zien dat de dobbelsteen dezelfde kleur heeft als het kraaltje zijn we blij met de ontdekking. We klappen en lachen. Door aanmoediging komt er weer meer enthousiasme in het spel. Zo kleuren we met stoepkrijt gekleurde rondjes en vierkantjes op de stoep. Ik vraag de kinderen in het oranje of blauwe vierkant te gaan staan of springen. Om de beurt kiezen de kinderen dan weer een andere kleur of vorm. De kleine kinderen mogen ook hun 'eigen' kleur kiezen om in te staan of heen en weer te lopen.

Het aanbieden van verschillende soorten materiaal:

'Buitengewoon' heeft een speelkast met losse bakken erin, zowel in de kamer als de keuken. De kinderen kunnen zelf kiezen wat ze eruit willen halen, om mee te spelen. Houten/plastic blokken, puzzels, lees/kleurboekjes, verschillende treinrails, auto's, poppen met poppenbedje, kinderfietsje en een verkeersmat om met de auto's op te rijden of spelen. Maar er wordt bij 'Buitengewoon' ook veel gedaan door te in prentenboeken te kijken, verhaaltjes voorlezen of vertellen. Bewegingen voordoen en imiteren die in het verhaal voor komen. Liedjes zingen. De doelen hiervan zijn: ontdekken van bewegingsmogelijkheden via bewegingsoefeningen, stimuleren tot het doen van uitdrukkingen van het kind, de taalontwikkeling en zintuiglijke ontwikkeling bij het zingen van liedjes en horen van muziek. Bij muziek mogen de kinderen een instrument uitzoeken zoals: de trommel, tamboerijn, fluit, sambabal, xylofoon en mondharmonica. We gaan er mee aan tafel zitten of op een grote speelmat. We horen dat zachtjes spelen mooier klinkt als erg hard spelen. We horen en zien hoe we met stokjes kunnen trommelen maar ook met onze handjes. Een instrument durven uitkiezen en bespelen. Wachten en geduld hebben om naar elkaar te luisteren (sociale ontwikkeling).

Omgang met dieren.: cognitieve ontwikkeling, werkgeheugen, motorische ontwikkeling

'Buitengewoon' probeert hier dagelijks tijd voor vrij te maken. De kinderen aaien de geiten, konijn of cavia en voelen de vacht. Ze zien ook de reactie van het dier zoals het kopje dat steeds dichterbij komt of juist niet (zintuiglijke ontwikkeling).

De kinderen krijgen altijd reactie op wat ze doen bij dieren. Als het kind praat en/of het dier brood aanbiedt komt het dier naar het kind toe. Kinderen worden daar zeer enthousiast van. Ze voelen zich trots en krijgen steeds meer vertrouwen naar het dier toe. Hierin groeit ook het zelfvertrouwen van het kind in omgang met dieren (sociale ontwikkeling). Kinderen proberen het eten voor de dieren goed te verdelen en vinden het niet leuk als dat niet lukt. Zo leren de kinderen spelenderwijs waarom delen belangrijk is (sociale ontwikkeling). Kinderen proberen ook zelf gras te plukken voor de dieren om het aan hun te voeren (motorische, zintuiglijke ontwikkeling). Dieren geven kinderen veel afleiding, waardoor een kind zich geheel ontspannen kan voelen en heerlijk tot rust kan komen.

Het uitlokken en begeleiden van spel:

Sensitief/mind minded

Om als leidster zo goed mogelijk aan te sluiten op de ontwikkeling van het kind en spel/speelgoed, wordt regelmatig een analyse gemaakt. Vanuit deze analyse probeer ik als leidster telkens opnieuw te kijken of ik met het spel en speelgoed ook bereik wat ik wil voor een kind. Bij deze analyse kijk de leidster naar de: -1- doelgroep, -2- een analyse van de doelgroep, -3- spelniveau van de kinderen, -4- de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind(eren). Vaardigheden, competenties en andere belangwekkende factoren die hierin naar voren komen zijn: emotionele ontwikkeling, cognitieve, creativiteit, fysieke mogelijkheden, individu en ruimte, specifieke vaardigheden/interesse van het kind(eren), groep samenstelling, groeps cultuur, onderlinge verhouding van de kinderen, sociale rollen en ervaringen.

Als tweede stap noteer ik wat de doelstelling is wat wil ik met het spel of activiteit bereiken. Welk gebied van ontwikkelingen van het kind(eren) wil ik bereiken.

Als derde stap maakt de leidster een planningsformulier. Een planningsformulier is uitgebreid en ligt daarom ter inzage bij 'Buitengewoon'. Er staan de volgende punten in beschreven: analyseren beginsituatie, voorbereiden van het spel of programma, uitvoeren van het spel, programma, evaluatie van het spel/programma. Doordat de leidster zich aan het schema houdt kan er in beeld gebracht worden of er bereikt is wat bereikt moest worden. Was de uitleg van de leidster duidelijk, kwam het over op het kind, moest er meer voorgedaan worden, waren de kinderen enthousiast enz.

Spellen en activiteiten werken stimulerend in de ontwikkeling van motoriek: (fysieke ontwikkeling, handelen en kijken, mentale beelden vormen, bouwen en ontwerpen)

Voor de motoriek hoort er ook knutselen bij zoals het vasthouden van potlood of schaar. Maar we doen ook bewegingsspelletjes. We beginnen met een verhaal over de dierentuin en gaan de dieren na doen. De giraf maakt een lange nek en de slang kruipt over de grond. We spelen elke dag buiten en dat is een feest. De leidster maakt de kinderen bewust van buiten spelen. Zand en water. Vogeltjes in de heg. Hoeveel horen we er? Waarom maken ze verschillende geluiden? We zoeken de vogels op in ons vogelboek. De eekhoorn komt in onze notenboom. Waarom komt de eekhoorn nu niet meer? Dat valt veel kinderen al zelf op. De noten zijn op .

Het uitbouwen van talenten van kinderen:

Om de talenten van de kinderen te kunnen uitbouwen maak ik als leidster gebruik van allerlei spel en speelmateriaal. Een kind dat geïnteresseerd is in de kleuren en ook de kleuren al kan benoemen bied ik verf aan. Verf en een groot vel papier. Het kind laat eerst de kleuren apart zien. Ik zie dat het kind de verschillende kleuren na elkaar gebruikt. Als leidster vraag ik het kind wat er zou gebeuren als je twee kleuren samen gebruikt. Het kind haalt de schouders op. Ik haal er een nieuw vel papier bij om het daarop te kunnen uitproberen. Het kind zal het gaan proberen en is blij verrast van het resultaat. Er is van twee kleuren een nieuwe kleur bijgekomen. Nu gaat het kind zelf nieuwe kleuren bij elkaar proberen. Andere kinderen kijken erna. Mag ik ook? Het ene kind maakt meer plaats voor het andere kind. Herhaling om elkaar een plek/plaats te geven, met alle vragen en benoeringen van elkaar die door de gehele dag voorbij komen

---

Visie op kinderen en opvoeden:

'Buitengewoon' vindt het uiterst belangrijk dat ieder kind zich veilig en geborgen kan voelen. Een vaste begeleider die sensitief is met een open blik speelt hier een belangrijke rol in. Het is belangrijk dat het kind kan ervaren dat het terug kan vallen op een vertrouwd persoon. In een vertrouwde veilige omgeving zal het kind zich dan weer verder gaan ontwikkelen. Het kind durft dan op ontdekkingstocht te gaan. Elk kind is een eigen individu en geeft signalen af. 'Buitengewoon' vindt het belangrijk om daar naar te blijven kijken omdat een kind en woord en gedrag kan laten weten hoe het kind zich voelt.

'Buitengewoon' gebruikt twee facetten in het **opvoedingsbeleid**, te weten: **consequentheid** (1) dat structuur oplevert (Het geeft houvast, veiligheid en zekerheid) en **flexibiliteit** (2) zodat het kind steeds meer zelf leert en minder afhankelijk wordt.

Ad1: consequentheid: we maken samen de afspraak om binnen in de kamer niet te rennen. Er wordt uitgelegd dat je gemakkelijk kan uitglijden en jezelf dan kan bezeren. Maar ook dat je over elkaar heen kan vallen wat pijn doet. De ruimte in de kamer is niet groot genoeg om in te rennen. Wanneer het toch gebeurt wordt het kind herinnerd aan de afspraak en het wordt opnieuw uitgelegd waarom.

Ad 2: flexibiliteit: als we aan tafel gaan kan een klein kind eerst nog niet zelf op het bankje klimmen. Wanneer de motoriek vordert begint het kind zelf te oefenen om zijn voetje op de bank te zetten. Hier krijgt het kind de tijd voor. Natuurlijk wordt het kind ook nog geholpen. Het kind krijgt aanmoediging omdat het kind het zelf gaat proberen. Wanneer het kind er een volgende maaltijd geen behoefte aan heeft om het te oefenen wordt het kind op de bank geholpen. Het ene kind zal bij het binnen komen bij 'Buitengewoon' en snel op zoek gaan naar een ander kind. Een ander kind zou juist even alleen willen zijn. 'Buitengewoon' bied het kind dan die mogelijkheid. De leidster zoekt met het kind een plekje op de bank met een prentenboek waar het kind rustig in kan kijken. Het is van belang de kinderen te leren hoe om te gaan met elkaar. 'Buitengewoon' probeert kinderen te leren dat je elkaar daarbij kan helpen. Zoals b.v. wanneer het ene kind nee zegt, dan moet het andere kind ook proberen daar naar te luisteren en te wachten tot het kind zelf weer naar hem/haar toe komt. Natuurlijk zal de begeleidster daar dan op toezien en het kind uitleggen hoe en waarom.

Normen en waarden

Deze hebben bij 'Buitengewoon' o.a. betrekking op de omgang met elkaar. Ook vanuit de interculturele samenleving is het belangrijk om goed om te gaan met verschillen in normen en waarden en verschillen in achtergronden. 'Buitengewoon' heeft bewust gekozen voor een zwarte en witte pop. Die altijd samen op de kast zitten omdat ze vrienden zijn.

Hoe spreken we elkaar aan?

We noemen (als dat al gaat) de naam van het kind en kijken elkaar aan.

Ruzie en onenigheden tussen de kinderen?

We kijken elkaar aan en luisteren naar de kinderen die betrokken zijn in de ruzie.

‘Buitengewoon’ probeert de kinderen ook zelf mee te laten denken naar een oplossing voor de ruzie. B.v Als een kind speelgoed afpakt van een ander kind dan vragen wij niet alleen aan het kind hoe het voelt als er bij hem/haar speelgoed wordt afgepakt. Maar wij bedenken hoe we het anders kunnen vragen? Hoe leer je om te wachten tot het speelgoed vrij komt? Op welke wijze wordt er beloond? ‘Buitengewoon’ beloond door het geven van een lach, applaus, aanmoediging, complimenten of andere vormen van belonen. Zoals bij zindelijkheidstraining, hierbij maken we gebruik van een stickerkaart.

Hoe wordt er omgegaan met straf?

‘Buitengewoon’ probeert ongewenst gedrag te verminderen. Er zal het kind altijd uitgelegd worden waarom het gestraft wordt (de sociale straf) in een gesprek met het kind (Uitleggen wat je voelt bij het gedrag van het kind). Het kan ook met humor. Door te lachen om gedrag van een kind: “Oh....wat gebeurt er nou?” Op een luchtige manier kan dan de aandacht afgeleid worden: “Wat een bijzondere val! Kan jij die ons ook leren?” of door iets relativeren: “Gelukkig is het allemaal meegevallen en heb jij ons een bijzondere val geleerd.” Straffen is het laatste middel en wordt zo min mogelijk toe gepast. Men moet hierbij denken aan het even wegzetten van speelgoed. Of een paar minuten op de bank (materiële straffen).

Hoe wordt er omgegaan met kinderen die veel huilen?

Hiermee wordt altijd overlegd met ouders. Wat ‘Buitengewoon’ dan graag duidelijk heeft zijn zaken zoals de vraag of het kind onrustig is, gezondheidsproblemen of pijn heeft. Prikkels van uit de groep of leidster. We zoeken samen naar een oplossing hoe het welbevinden van het kind zo groot mogelijk te krijgen.

De zelfredzaamheid van het kind:

Dit wordt bij ‘Buitengewoon’ gestimuleerd door dingen zoals het zelf leren aantrekken van hun jas of het uitdelen van de traktaties van het kind. Verder ook in spellen en activiteiten. Er wordt gezamenlijk gegeten (fruit, brood indien de leeftijd dit toelaat). Na het eten worden handjes en gezichtjes van de kinderen met een washandje schoongemaakt. De kinderen proberen het (als het al kan) eerst zelf.

Opvoedingsideeën:

Er zijn verschillende opvoedingsideeën uitgezocht door ontwikkelingspsychologen. Deze ideeën kunnen ook gecombineerd worden. ‘Buitengewoon’ werkt volgens de theorie van Thomas Gordon. Deze methode wordt ook wel de **geen –verliesmethode** genoemd. De opvoeder verliest zijn gezag niet en het kind zijn vrijheid en zelfstandigheid niet.

Hieronder is beknopt de methode van Thomas Gordon weergegeven

- Van wie is het probleem (helder maken van het probleem);
- Luisteren naar de kinderen (actief luisteren door open te staan voor het kind, bij baby’s te luisteren naar hen non verbale communicatie);
- Wees duidelijk voor kinderen.(Kinderen de vrijheid hebben op jouw boodschap te kunnen reageren);
- Samen tot een oplossing komen.(Als opvoeder niet altijd ingrijpen of oplossingen bedenken. Kinderen zelf de oplossing laten vinden. Je respecteert en stimuleert dan de zelfstandigheid van het kind).

Casus:

Een kind wil bij het eten zijn slabber niet meer om. Bij 'Buitengewoon' wordt er altijd een slabber omgedaan bij alle kinderen. Dit wordt gedaan om de kleding te beschermen als er gemorst zou worden tijdens het eten.

Voorbeeld:

Het kind heeft een hekel aan de slabber. Ik vraag aan het kind waarom ze een hekel heeft aan de slabber. Het kind vertelt dat ze geen baby meer is en niet meer knoeit. Ik vertel het kind dat ze zeker geen baby is en dat ik daarom begrijp waarom ze geen slabber wil. Tevens leg ik het kind uit dat we bij 'Buitengewoon' met meerdere kindjes dicht bij elkaar zitten tijdens het eten. Het kan dan soms gebeuren dat je een beker van elkaar omstoot en je mooie shirt dan vies wordt. Of wat denk jij? Als oplossing wil het kind zelf al haar slabber omdoen omdat ze al groot is. Het kind houdt de slabber zelf voor (links of rechts) en ik mag de slabber omdoen.

Kansarme kinderen (inleidend stukje bron pedagogisch curriculum).

Niet alle kinderen groeien op en een ondersteunende opvoedingssituatie. Opvoeders zijn soms niet in staat om voor het kind een opgroei-klimaat te creëren waarin sensitiviteit, responsiviteit, affectiviteit, en betrokkenheid op het kind centraal staat. De nood van alle dag neemt alle energie e inzet van de opvoeders. Daardoor blijft er geen tijd en aandacht voor de kinderen over en is het handelen van de opvoeders niet meer afgestemd op hetgeen kinderen nodig hebben om te kunnen ontwikkelen. Deze kansarme kinderen worden gerekend tot een risicocategorie op grond van biologica land evionmental factors. Hiertoe worden gerekend: genetische factoren, infecties ondervoeding, laag geboorte gewicht, trauma's aan het hoofd, armoede en verwaarlozing.

Drie psychologische basisbehoeftes van het kind

- 1 Autonomie: om zich gemotiveerd te kunnen ontwikkelen, moet het kind het gevoel hebben zelf ook regie te kunnen hebben
- 2 Relatie: het kind moet zich gerespecteerd en gewaardeerd voelen.
- 3 Competentie: vertrouwen hebben in eigen kunnen.

Kansarme kinderen bij Buitengewoon

Kinderen met een achterstand zal door de leidster extra aandacht begeleiding krijgen bij welbevinden en betrokkenheid, fysieke ontwikkeling, sociale ontwikkeling. Er gaat een langere tijd over heen voordat een kansarm kind zijn vertrouwen, gehechtheid, ontwikkeling aan de leidster kan laten zien. In alle situaties liefdevol zijn voor het kind nog uitgebreider als in bovengenoemde gebieden. Heel veel geduld, het tempo van het kind wordt bepaald door het kind. De begeleiding hoeft niet altijd zichtbaar te zijn. De leidster kan bij een activiteit toevallig achter het kind staan om mee te doen aan de activiteit. Het kind hoeft dan niet telkens om te kijken of de situatie veilig is voor het kind. De vertrouwensband tussen leidster en kind is van groot belang. Op deze manier kan het kind zijn gedachten al meer richten op de activiteit en ontdekt het mee doen. Met hele kleine stapjes verder ontwikkelen van het mee spelen/doen in een activiteit voor het kind. Zodat het kind positieve ervaringen kan gaan opdoen.

Voor de andere kinderen op de groep: de leidster laat het kind vooral gewoon zijn. Wat het probleem ook mag zijn. Zoals ieder kind zichzelf mag zijn of de kans moet krijgen om zichzelf te kunnen worden. Maar niet ieder kind heeft even veel geluk. Hier kan de leidster

activiteiten maken/bedenken met de kinderen. Voorbeeld: boeken van ons lichaam. Hoe kan het dat er met ons lichaam iets aan de hand kan zijn? Wat is het ? gelegenheid creëren of het betreffende kind er zelf iets over kan vertellen. Of misschien met zijn ouders. Buitengewoon werkt met kleine, vaste groepjes. Hierdoor is er ook contact tussen ouders onderling. Er is mogelijkheid voor ouders om elkaar op de hoogte brengen, of te houden. Op die manier ontstaat er een lijn over antwoorden geven naar de kinderen toe, wanneer er vragen ontstaan vanuit situaties waar kinderen thuis op terug komen. Maar ook voor ouders naar de ouder toe of naar de leidster toe. Buitengewoon heeft een keer per jaar een eindafsluiting/ feestmiddag om op een ontspannende manier elkaar te ontmoeten en te praten, lachen, plezier hebben. Samen zijn elkaar leren kennen met alle kinderen, broertjes en zusjes. Bij het ophalen en brengen van de kinderen breid vertrouwdheid naar elkaar verder uit. Zouden zich er situaties voor doen dan is er al een eerste stap naar kennis van elkaar. Helpen in het omgaan van de situatie van het betreffende kind.

Ontwikkelingsachterstanden en probleem gedrag bij Buitengewoon.

Ontwikkeling van het kind:

Kinderen maken de eerste vier jaren een grote ontwikkeling door. Van pasgeborene die volledig afhankelijk is van zijn verzorgers tot een peuter van vier die zelf zijn kleren kan aantrekken, kan vertellen wat hij/zij heeft meegemaakt en samen met anderen kan spelen. Niet elk kind maakt op dezelfde manier zijn ontwikkelingen door. Ieder kind is uniek en maakt zijn eigen ontwikkeling door. Er zijn verschillende fasen in de ontwikkeling van het kind. Met de zorg en activiteiten die ik met de kinderen doe, houd ik rekening met de ontwikkelingsfase waarin het kind zit.

Er zijn verschillende ontwikkelingsgebieden te onderscheiden zoals:

- zintuiglijke ontwikkeling (zie beschreven doel 2)
- ontwikkeling van de lichaamsbeweging (grove en fijne motoriek doel 2)
- ontwikkeling van de creativiteit (zie doel 2)
- taalontwikkeling (zie doel 2)
- sociale ontwikkeling (zie doel 3)
- verstandelijke ontwikkeling
- identiteitsontwikkeling

Verstandelijke ontwikkeling:

Onder de verstandelijke ontwikkeling verstaan we het opdoen van kennis en vaardigheden en het leren denken en uiten. Dit leren uiten gaat natuurlijk hand in hand met de taalontwikkeling. In de eerste levensfase is/doen kinderen allerlei indrukken op en leren door waar te nemen. Ze leren het effect van eigen bewegingen en hebben in de gaten dat als ze bijvoorbeeld tegen een bal aanduwen dat deze gaat rollen. Langzamerhand leren ze door ervaringen de betekenis van allerlei begrippen en gaan zaken associëren, leren kleuren en vormen te herkennen en benoemen, leren puzzelen en kunnen een verhaallijn volgen en op den duur ook navertellen. Deze verstandelijke ontwikkeling kan heel goed spelenderwijs worden gestimuleerd. Veel praten met kinderen, verhaaltjes voorlezen, puzzelen, maar ook het aanbieden van allerlei materiaal aan de allerkleinsten, laat hen ervaren hoe bijvoorbeeld een bal aanvoelt en hoe een pluche beest aanvoelt. Het aanbieden van verschillende materialen en het doen van allerlei activiteiten die aansluiten bij de mogelijkheden van de kinderen en aansluiten bij hun belevingswereld zullen de verstandelijke ontwikkeling zeker ten goede komen.

Identiteitsontwikkeling:

Elk kind is in eerste instantie afhankelijk van de verzorging en bescherming van volwassenen. Het is de bedoeling dat deze afhankelijkheidsrelatie steeds minder wordt en dat kinderen uitgroeien tot zelfstandige volwassenen. Kinderen ontwikkelen een eigen identiteit of persoonlijkheid. Deze zal voor een deel genetisch bepaald zijn, maar zal ook grotendeels gevormd worden door de omgeving van het kind. De sociale en emotionele ontwikkeling zijn daarbij zeer belangrijk. In eerste instantie zal een kind zich hechten aan veelal de moeder.

Deze hechting vormt een veilige basis van waaruit het kind zich verder kan ontwikkelen. Kinderen die al vanaf vroege leeftijd naar een kinderdagverblijf gaan, zullen ook in die omgeving zoeken naar veiligheid en geborgenheid en zullen zich gaan hechten aan de leidster(s) die hem of haar verzorgen. Het kinderdagverblijf en de mensen die daar de vaste verzorgers zijn, zullen als het ware in het kleine kringetje worden opgenomen waarbij een kind zich veilig en geborgen voelt. Vanuit een veilige basis kan een kind zich verder ontwikkelen en zijn of haar persoonlijkheid vormen. Zoals gezegd een persoonlijkheid is deels aanleg en wordt deels gevormd. Sommige kinderen zijn van nature angstig, verlegen, druk of bang. Het is belangrijk bij het omgaan met kinderen een kind te kennen en deze persoonlijke kenmerken te onderkennen en hen bijvoorbeeld te helpen in situaties die misschien beangstigend zijn of te helpen rustig te worden als er een drukke momenten zijn. Kinderen hebben soms ook moeite hun emoties onder controle te houden. Ze moeten als het ware leren om met hun emoties om te gaan. Soms kan een kind om een kleinigheid (vanuit een volwassen perspectief) volledig overstuur raken.

Deze kinderen kun je terecht wijzen, maar je kunt ze ook helpen dat het niet nodig is om in dit soort situaties zo overstuur te raken. Ook het geven van zelfvertrouwen speelt daarbij een belangrijke rol. Kinderen met zelfvertrouwen zijn beter in staat een positief zelfbeeld op te bouwen. Als leidster ben ik mijzelf ervan bewust, dat ik een voorbeeldrol heb en kinderen help en stimuleer in hun persoonlijkheidsontwikkeling.

Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van de kinderen.

Buitengewoon houdt de ontwikkeling van de kinderen nauwlettend in de gaten. Verderop wordt er dieper ingegaan op de ontwikkelingsgebieden. Daarbij is het belangrijk om al tijdig te kunnen zien waar eventueel een belemmering zit voor het kind en daar snel op te kunnen reageren. Het belang van het snel reageren is nodig omdat het kind dan gestimuleerd wordt om door te gaan met zijn ontwikkeling waar het juist moeilijk is. Anders bestaat er de mogelijkheid dat het kind dat stukje ontwikkeling juist uit de weg gaat en naar iets anders zoekt. In principe is dat een normale en natuurlijke reactie van een kind. Vandaar dat het van groot belang is om de ontwikkeling van een kind te volgen.

Ontwikkelingsgericht werken

Ontwikkelingsgericht werken is een manier waarmee ik met de kinderen om ga. Van elk kind komen dan de interesses, behoeften en ontwikkeling van het kind centraal te staan. Ik bied op allerlei manieren spel en speelgoed aan om voor de kinderen kansen en uitdagingen bieden. Het is belangrijk dat kinderen zich emotioneel veilig en vrij voelen. Op die manier worden kinderen nieuwsgierig en krijgen de kinderen zelfvertrouwen. Als pedagogisch medewerker speel ik daar een belangrijke rol in. Het kind behoort zich veilig te voelen, voldoende rust kunnen creëren voor zichzelf en zich “thuis voelen “ bij kinderdagverblijf Buitengewoon. Persoonlijke aandacht, respect naar de kinderen en inspelen op hun behoeftes en interesses.

Spelen Ontdekken Groeien

Een kind ontwikkelt zich van nature op zijn of haar eigen manier. Ieder kind heeft heel veel mogelijkheden in zich om van alles te kunnen leren. Door te spelen kunnen kinderen zelf ervaren en zelf ontdekken. Voor kinderen is het de manier om te groeien. Ik speel met de kinderen mee en bied hen uitdagende opvang.

Het is belangrijk dat alle ontwikkelingsgebieden zowel binnen als buiten aan bod komen.

Buiten: een grote vrije speeltuin met veel gras en paadjes om over te fietsen en te ravotten op het gras. Een speelhuis waarin taartjes worden gebakken, ijsjes en limonade wordt verkocht. Of een “echt huis” om te schuilen bij sneeuw of regen. Struikjes en bomen om verstoppertje te spelen of schaduw voor de zon wanneer we in de zandbak spelen.

Moestuin en fruitboompjes: zo kunnen we seizoenen volgen. Wanneer planten we een aardbei en hoe groeit die aardbei. Wanneer komen er bloempjes aan. Wanneer doet het plantjes niets. Waarom komen er bloempjes in de fruitboompjes. Dan ineens zien de kinderen de kleine appel. De kinderen zien “gebeuren”, waardoor ze het beter kunnen begrijpen. Kleine boerderij dieren. Het gedrag van dieren. Waarom zou je er bang voor zijn? Het overwinnen van angst voor bijvoorbeeld de kipjes als de kinderen regelmatig zien wat het gedrag van de kip is, de kinderen zullen vertrouwen in de kip krijgen, gedrag van de kip gaan begrijpen. Dan overwinnen ze hun angst en vinden ze de kip leuk. Daarna volgt weer enthousiasme en trots bij het kind.

Binnen spelen: muziek maken. Hierbij gebruiken we ook de accordeon. De kinderen mogen ook toetsen indrukken. Hoge en lage tonen, dat klinkt wel heel bijzonder. Met één vinger een noot tegelijk. De kinderen horen dat de muziek dan mooier klinkt en het stimuleert hun fijne motoriek. Zingen, voorlezen, kleien, tekenen, puzzelen, blokken bouwen, tent maken, spelen met de poppen en het keukentje, noem maar op. Samen spelen maar zeker ook alleen mogen en kunnen spelen. Spelletjes en kleine korte spelregels, leren om op ons beurt te wachten. Door al deze ervaringen ontwikkelen kinderen hun persoonlijke competenties.

Zeven uitgangspunten van ontwikkelingsgericht werken

1. Werken vanuit wat kinderen al kunnen.
2. Een kind ontwikkelt zichzelf in relatie tot de omgeving.
3. Ieder kind ontwikkelt zich in eigen tempo.
4. Activiteiten: die kinderen aanspreken en uitdagen, stimuleren de ontwikkeling van een kind.
5. De ontwikkeling vindt plaats binnen een sociaal-culturele context: kinderen leren rekening houden met elkaar en respect te hebben voor elkaar.
6. Ik als pedagogisch medewerker speel in op de behoefte en mogelijkheden van ieder kind.
7. Sociale contacten en met elkaar communiceren zijn onmisbaar bij de ontwikkeling.

Ontwikkeling, begeleiding en zorg.

De ontwikkeling van de kinderen wordt systematisch gevolgd.

Er wordt gebruik gemaakt van een observatie schema van focus op kinderen met de doelen:

- Motorische ontwikkeling
- Ontwikkeling van de intelligentie
- Spraak en taal ontwikkeling
- Ontwikkeling van de zelfstandigheid
- Sociaal emotionele ontwikkeling

De schema's gaan vanaf :

0 - 3 maanden

7 -9 maanden

10-11 maanden

12-16 maanden

17-22 maanden

23-28 maanden

29-36 maanden

37-48 maanden

Er wordt in de latere maanden ook tussentijds geobserveerd door de pedagogisch medewerker.

- Het begin wordt vastgelegd wanneer het kind 2-4 weken op het dagverblijf is.
- Het aantal observatie momenten gaat zoals in schema aangegeven. De leidster maakt tussen door aantekeningen van elk kind wanneer op een van de voornoemde gebieden opvallende voorvallen zijn bij een kind. Deze voorvallen kunnen dan met ouders besproken worden.
- Aan de hand van de informatie van ouders en observatie van leidster kan de leidster zien en bepalen welke kinderen extra zorg nodig hebben en wat de extra zorg inhoud. Extra zorg is planmatig: doelen, begeleidingsactiviteiten en evaluatie vast leggen. Ouders worden actief betrokken bij het bestrijden van de achterstand.
- Het effect van extra begeleiding en zorg wordt geëvalueerd, gebruikmakend van het observatieschema. Hierbij wordt duidelijk of de doelen die ik samen met de ouder opstel, worden bereikt en waarom wel of waarom niet. Op basis van deze conclusie wordt de aanpak van de komende periode gebaseerd.
- Indien nodig ondersteun/adviseer ik bij het opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak.

-
- Indien nodig zoekt pedagogisch medewerkster mee naar extern contact voor de zorgbehoefte van het kind. Consultatiebureau, logopediste, fysiotherapie, huisarts in overleg met ouders waar en welke zorghulp nodig is.

- **De overdracht met het basisonderwijs**

Er wordt een persoonlijke beschrijving gemaakt van het kind door de vaste leidster. Beschreven wordt: de motorische ontwikkeling, ontwikkeling van de intelligentie, spraak en taalontwikkeling, ontwikkeling van de zelfstandigheid en de sociale emotionele ontwikkeling van het kind.

Een stukje over de interesse en talenten van eek kind.
Behoeftte van sturing bij het kind en hoe Buitengewoon daar mee omgegaan is.
Informatie over de thuissituatie.

Er wordt een warme overdracht gedaan. Buitengewoon zoekt contact met de betreffende basisschool waar het kind naar toe gaat. De directie/ leidster geeft de overdracht af op school. Hierbij ook een folder over het dagverblijf waarin een beknopte werkwijze van Buitengewoon staat.

Ouders maken de keuze of er een overdracht naar de basisschool mag gaan. De ouders maken ook de keuze of de ontwikkelingslijst naar de basisschool gaat.

Er wordt schriftelijk toestemming gevraagd aan de ouder voor de overdracht van het kind naar de basisschool.

Ouder(s) van:.....

Geeft toestemming voor warme overdracht aan school van het kind

Naam ouder ..... Datum ..... Handtekening ouder(s)

Samenwerken met anderen

Samenwerken en samen doen is een mooi uitgangspunt.

In alles wat kinderdagverblijf en ouders doen proberen we de leefwerelden waarin kinderen opgroeien te verbinden: thuis, kinderopvang, buurt en school. Zo creëren we een emotioneel positief klimaat waarin kinderen kunnen groeien en ontwikkelen.

Buitengewoon heeft gesproken met de gemeente en kans en kleur over de overdracht naar de basisschool, zoals hierboven benoemd.

Observeren en Signaleren van ontwikkeling en probleemgedrag

Door training en ervaring kan de pedagogisch medewerker problemen en afwijkend gedrag van kinderen van 0-4 jaar op het kinderdagverblijf signaleren. Na observeren en het verzamelen van signalen worden de ouders hierover ingelicht. In een observatie wordt helder en duidelijk beeld beschreven van een kind.

Een kind dat zich prettig en op zijn gemak voelt is open, nieuwsgierig, levenslustig, tevreden, ontspannen, vol zelfvertrouwen en evenwichtig. Soms, door verschillende redenen, gaat de ontwikkeling van een kind niet goed. De ontwikkeling kan door omgevingsfactoren, karakter of (medische) afwijking een achterstand of probleemgedrag oplopen. Kinderen kunnen dat op verschillende manieren laten zien.

Kenmerken van probleemgedrag of aanpassingsgedrag:

Agressief gedrag

Futloos gedrag

Teruggetrokken en of verlegen gedrag

Oppositieel gedrag

Problemen met gebrek aan aandacht en hyperactiviteit.

Het observeren van het welbevinden en betrokkenheid van het kind is een goed instrument om het functioneren van het kind op de dagopvang beter en prettiger te laten verlopen.

De pedagogisch medewerker informeert ouders voorzichtig en zorgvuldig over haar zorgen betreffende hun kind en bespreekt eventueel een stappenplan/plan van aanpak. Eventueel kan zij helpen de weg te vinden naar deskundige hulp.

De omgeving van 'Buitengewoon' en de samenstelling van de groep:

De zorg voor de kinderen gaat samen met de omgeving waarin de kinderen zich bevinden.

Het is belangrijk dat de kinderen zich in de omgeving geborgen en veilig voelen.

Buitengewoon heeft gekozen voor kleinschalige kinderopvang, in een landelijk gelegen buitengebied. Er wordt gewerkt met een verticaal groepje van 6 kinderen.

Dat wil zeggen: Kinderen van verschillende leeftijden en dus verschillende ontwikkelingsfasen zitten bij elkaar in een groep. Er is ontwikkelingsmateriaal voor elke leeftijd. Het voordeel van verschillende leeftijden zijn:

- Kinderen kunnen een hechtere band ontwikkelen met de andere kinderen
- Het lijkt meer op de thuissituatie door de samenstelling van de groep.
- Leeftijd verschil levert verschillende soorten situaties op.
- Kinderen leren spelenderwijs van elkaar.
- Kinderen leren rekening te houden met elkaar.
- Minder concurrentie van de kinderen onderling.

Doel 4 socialisatie (inleidend stukje pedagogisch curriculum)

Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden. Kinderen moeten worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Socialisatie bij Buitengewoon

In het beleidsplan loopt de draad van socialisatie door de 4 doelen heen. Socialisatie komt als herhaling elke dag opnieuw voor. In verschillende situaties en ook in bekende situaties, met daarin toch verschillende oplossingen., aangepast aan de leeftijd van het kind. Omdat we allemaal verschillend zijn in allerlei voorkomende situaties via spel, activiteit, verdriet, verjaardagen, feestdagen enz. Elke dag werkt Buitengewoon eraan dat respect voor elkaar ontstaat door begrip en belangstelling naar elkaar. Kleine stapjes, spelenderwijs en met veel structuur die kinderen veiligheid biedt. Wat bijdraagt om onszelf te kunnen en durven te zijn. Belangrijke doelen hierbij te bereiken zijn **het ontwikkelen van persoonlijke competenties**: Veerkracht, emotieregulatie, impulscontrole, autonomie (vanaf 2 jaar), cognitieve en taalvaardigheden

Belangrijkste ontwikkelingstaak voor kinderen van 0-2 jaar is het opbouwen van een veilige gehechtheidsrelatie. Sensitief, mind minded. De leidster luistert naar het huilen van de baby: op welke toon huilt het kind, het gezicht en de houding van de baby of het jonge kind. Wat is de situatie? Troosten en knuffelen, warmte bieden. Tijdens verzorging praten met het kind. De leidster vertelt wat ze aan het doen is. Mind minded actie reactie op het kind. De leidster is er voor het kind en geeft het kind ruimte, steun en begeleiding.

Tijdens het 2^e jaar staan de ontwikkeling van autonomie en individuatie centraal. Het kind mag en kan de wereld gaan ontdekken. De zindelijkheidsstraining en het Nee zeggen van het kind. De leidster zal daar naar luisteren, het kind begeleiden in wat het wil bereiken.

Vertrouwen in andere kinderen opbouwen en vertrouwen in zich zelf. Het ik besef en zijn eigen naam noemen. De leidster noemt de naam van het kind veel en duidelijk. En wijst de kinderen aan met het noemen van hun naam.

Vanaf de leeftijd van 2 jaar ontwikkelen zich het vermogen om te imiteren en objectpermanentie: het vermogen om zich voor te stellen wat er niet meer is. De taalontwikkeling komt op gang. De cognitieve ontwikkeling: de leidster heeft begrip, kennis van het kind. Geeft bevestiging en complimenten aan het kind (mind minded). We spelen alsof spel. Hoe lossen we problemen op in ons spel, verhaaltjes vertellen. Kinderen vullen verhaal aan.

In de loop van het derde jaar worden leeftijdgenootjes belangrijk, en komt er een begin van samenspel. Het kind leert zelf problemen op te lossen en zich niet af te zonderen. De leidster helpt het kind hierbij. Bij ieder kind zijn de communicatieve vaardigheden weer anders.

Het kind leert zich ook aan te passen aan de eisen die de leidster of opvoeder stelt. Het kind heeft/ krijgt zelfcontrole zoals: zindelijkheid en afblijven van sommige spullen. Dan nog de identificatie met sekse-rol jongen en meisje.

Het bovengenoemde gaat samen met de 4 doelen

3 belangrijke dimensies daarbij: warmte (steunen) Gedragscontrole(sturen) autonomie ondersteuning(stimuleren)

De sociale functie van inclusieve kinderopvang (het realiseren van gelijke kansen bij kinderen)

Inclusieve kinderopvang bij Buitengewoon

De leidster heeft een voorbeeld functie. Wat de kinderen zien nemen ze over. Hoe reageert de leidster op anders of niet zoals wij. Bewustwording. Het woord **anders** komt nogal eens voor. Beginnen met andere woordkeuze. We doen dingen verschillend. De leidster kan met de kinderen verschillen opzoeken. Hoe gaat de leidster er mee om wanneer een kind een verschil heeft op de groep? Inclusieve kinderopvang samen met ouders meer in beweging te brengen. Straal ik het als leidster voldoende uit. Eigenlijk wordt het weinig benoemd. Hierin is zeker nog wat te halen. Als leidster mee bewegen, breder maken, wat heeft ieder kind om gelijke kansen te hebben. Voorbeelden in prentenboeken, leesboeken, of toneel.

Uitsluiten of buitensluiten van kinderen wordt in de voorgenoemde 4 doelen dagelijks opnieuw aan gewerkt. De leidster let er op dat de activiteit van de kinderen niet door de leidster wordt overgenomen. Het gaat vanuit het de waarneming van het kind. De leidster observeert om te kunnen helpen, sturen wanneer er kinderen zijn die telkens dezelfde rol krijgen uitgedeeld. Als je 'groot' bent wil een kind misschien niet altijd de baby moeten zijn maar ook papa of mama. Welke mogelijkheden zijn er voor het kind om uit de rol van baby te komen. Het is belangrijk om dan begeleiding te geven zonder overname van het spel.

Communicatie en taal speelt bij inclusieve kinderopvang een belangrijke rol.

Inrichting van 'Buitengewoon':

Huiskamer:

'Buitengewoon' probeert de huiselijke situatie zoveel mogelijk na te bootsen. Het belang hiervan is, dat een kind zich ook voelt als in een huiskamer. De huiskamer met open keuken geeft een stukje rust en is uitdagend ingericht om te spelen, ontdekken, plezier maken. Je kunt je erin terug trekken. Even lekker op de bank zitten en van daaruit er toch bij horen en het gebeuren van de anderen kinderen kunnen overzien. In de huis/speelkamer staan twee boxen, een schommelstoel, een kast met speelgoedbakken die de kinderen zelf kunnen pakken. De eettafel met bijbehorende bank. In de keuken staat ook een kast met speelgoed, voor de 2-4 leeftijd. Inmiddels zijn we erachter gekomen dat we het liefst samen zijn. Of de meeste kinderen in de keuken of in de kamer. Met een hekje kunnen we de ruimte afsluiten. Op de bank hangt een kinderzitje zodat de kleintjes ook gezellig aan tafel kunnen mee eten. De eettafel staat bij raam, open kamer en keuken zodat we ook in de tuin kunnen kijken. In de tuin gebeurt altijd wel iets. We zien een vogeltje op de tak of op de grond, een voorbij rennend konijntje, een duif of kraai. De kamer ligt centraal. Aan de ene kant van de kamer is een open keuken die ook afgeschermd kan worden. Er staat een eettafel in de keuken die evt ook gebruikt kan worden. Aan de andere kant van de kamer grenst de slaapkamer en verschoonruimte met toilet.

Slaapkamer:

Er is bewust gekozen om de slaapkamer beneden te houden. Gezien de veiligheid van de kinderen en de constante toezicht op de kinderen. De 2 stapelbedjes staan aan twee zijdes in de lengte tegen de muur. Een los bedje met hoofd en voetkant tegen elkaar aan. Naar de slaapkamer toe zit een dubbele deur met ramen erin. De onderste ramen zijn afgeplakt zodat de kinderen niet in de kamer kunnen kijken of afgeleid worden om te slapen. De leidster heeft dus wel altijd overzicht. (ook via camera) Er is een raam en deur in de slaapkamer aanwezig, zodat er ook goed geventileerd kan worden. Er hangt een gezellig wandkleed met een olifant erop. Er staat nog een kast op. Hierop staat de muziekdoo, voorleesboekjes en speelgoed. Als iedereen in bed ligt leest de leidster nog een verhaaltje voor. Vanuit de verschoonruimte zit ook een raam die toezicht biedt op de slaapkamer. De kinderen ervaren het als een rustgevend gevoel dat de leidster met het slapen gaan toch dicht in de buurt is.

Verschoonruimte:

De verschoonruimte is voorzien van een commode, bad, en kindertoilet. Vanaf de commode kunnen de kinderen naar buiten kijken. Ze hebben zicht op de wei van de ganzen. Vanuit de commode eerst even naar de ganzen kijken, het verschoonen wordt zo ook wat leuker gemaakt. Naast de commode staat op het plateau van het bad de tassen van de kinderen. Zo staan de tassen gemakkelijk binnen handbereik voor de leidster om verschoonspullen er uit te halen. De kinderen zijn onder toezicht in de verschoonruimte. Wanneer een kind even in rust, op het toilet wil zitten, houdt de leidster voor het kind ongemerkt toezicht.

Berging:

De berging, in de berging staat een wasmachine/ droger. De berging wordt afgesloten met traphekjes. De meterkast is afgesloten. Op een anderen kast zitten kind beveiligde sloten. Er staat een kastjes voor de laarzen van de kinderen. Voor de trap staat een traphekje. De kapstokken van de kinderen hangen hoog zodat de kinderen zich er niet aan kunnen stoten. Vanuit de berging is er toegang naar de slaapkamer en verschoonruimte. Met deze inrichting is er een overzichtelijke en huiselijke inrichting gekregen.

Hal:

De hal verleend geen toegang voor de kinderen, vanuit de hal is toegang naar de toilet voor volwassenen.

De tuin:

De kinderen hebben vanuit de speelruimte gemakkelijk toegang tot de afgesloten ruime tuin. In de tuin is een zandbak, speelhuis, glijbaan en speelmateriaal zoals: fietsjes, tractor, auto's enz. Er zijn paadjes door de tuin heen gelegd om op te fietsen en te rennen. Ook staat er in de tuin een konijnenkooi met konijn en cavia. De kinderen mogen deze dieren verzorgen. Ook is er voldoende gras waarop de kinderen kunnen ravotten. Er is beschutting voor de kinderen door de natuurlijke omgeving van bomen en struiken. De kinderen kunnen buiten vrij spelen, maar er worden ook buitenspelletjes of activiteiten gedaan. De tuin is kindvriendelijk aangelegd. Er staan ook altijd bloemen in de tuin. Voor de gezellige sfeer en we zien ook nog hoe de bloemen groeien. Hetzelfde geldt ook voor de struiken. De kinderen mogen met een gieter de bloemen en struiken (als of) water geven.

Stamgroep:**Maximale omvang van de stamgroep:**

Met de stamgroep wordt bedoeld het aantal kinderen dat in een vaste groep in een ruimte aanwezig is. 'Buitengewoon' heeft een verticaal groepje kinderen. Bij een stamgroep hoort een leeftijdsopbouw. De leeftijdsopbouw heeft te maken met het aantal kinderen en leidster. Dit wordt ook wel beroepskracht-kind ratio genoemd. Convenantpartijen hebben afgesproken dat voor gemengde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang een gemiddelde wordt gehanteerd voor de vaststelling van het aantal kinderen per pedagogisch medewerker, waarbij een maximum wordt gesteld aan het aantal 0-4 jarigen in een groep. Hieronder ziet u het schematisch aangegeven.

Leeftijdsopbouw van de stamgroep:

leeftijd	Beroepskrachten	Maximale aantal
0 tot 1	1	3
1 tot 2	1	5
2 tot 3	1	8
3 tot 4	1	8

leeftijd	Beroepskrachten	Maximale aantal
0 tot 2	1	4
0 tot 3	1	5(1 baby)
0 tot 4	1	5(1 baby)
1 tot 3	1	6
1 tot 4	1	7
2 tot 4	1	8

Mentor

Bij Buitengewoon is de leidster/directie Tonny Albers-Polman verantwoordelijk als mentor van alle kinderen bij buitengewoon. Doordat buitengewoon kleinschalig is en in kleine groepjes werkt, met een leidster is er een goed beeld van elk kind. De leidster/mentor werkt zelf met ieder kind op de groep.

De taak van de mentor: let specifiek op de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders. Er zijn korte lijnen met de ouders omdat bij buitengewoon de mentor de ouders ziet bij het halen en brengen. De dag wordt altijd even doorgesproken. Zijn er bijzonderheden wordt dat besproken of al op die dag bij het ophalen(zo mogelijk). Er kan/ wordt een vervolg afspraak gemaakt. De mentor houdt de ontwikkeling van het kind bij. Zie observeren en signaleren.

De drie-uursregeling

De leidster is op de groep zoals bij de kind-ratio is voorgeschreven. Er zijn bij Buitengewoon verder geen afwijkingen in de drie-uursregeling.

Gebruik van extra dagen

Buitengewoon kijkt dan of dit mogelijk is gezien de kind-ratio van de groep.(zie brochure)

Verlaten van stamgroep

Buitengewoon heeft dagelijks een vaste stamgroep. De grotere kinderen verlaten de stamgroep om buiten te kunnen spelen. De kinderen zijn van binnenuit buiten altijd onder toezicht, via ramen en camera's. Met de leidster wordt de stamgroep verlaten voor: wandeling, dieren voeren.

Speelgoedbeleid:

Zoals in het bovengenoemde pedagogisch doel worden allerlei ontwikkelingsmaterialen en/of middelen gebruikt. Onder het kopje aanbieden van verschillende materialen vertel ik daar ook over. 'Buitengewoon' draagt er zorg voor, dat de kinderen met veilig speelgoed kunnen spelen dat wil zeggen met speelgoed dat C.E. is goed gekeurd. De leidster let er ook op dat het speelgoed afgestemd is op de leeftijd van een kind. Met de grotere kinderen wordt altijd de afspraak gemaakt dat ze de kleintjes (dreumes) en baby's in de box geen speelgoed mogen aangeven. Als de leidster erbij is en uitlegt welk speelgoed voor de baby is, mag het grotere kind het speelgoed aan de baby of dreumes geven. Speelgoed dat stuk is wordt of meteen gemaakt of wordt meteen van de kinderen verwijderd. Kinderen mogen speelgoed van thuis meenemen. Andere kinderen mogen er dan ook mee spelen. Als het voor anderen kinderen niet veilig is zetten we het speelgoed op de kast. We kunnen er dan toch nog naar kijken. Wanneer de baby's en dreumes naar bed zijn, haalt de leidster het speelgoed van de kast af en kunnen de kinderen er mee spelen. Anderen kinderen mogen er dan ook mee spelen. Als spullen kapot of zoek raken is 'Buitengewoon' daar niet aansprakelijk voor.

Overeenstemming thuissituatie en het kinderdagverblijf:

Bij het opvangen van de kinderen binnen het kinderdagverblijf is het noodzakelijk dat er een goede overeenstemming is tussen het kinderdagverblijf en de thuissituatie. De gehanteerde normen, waarden en regels in beide situaties zoveel mogelijk overeen te laten komen. Belangen van een goed contact tussen ouders en 'Buitengewoon' zijn:

- Om het gedrag van het kind te begrijpen
- Om samen een lijn te vinden in de opvoeding
- Om een goed contact met het kind op te bouwen
- Het verloop van de ontwikkeling van het kind.

Hiervoor is informatie van de ouder erg belangrijk.

'Buitengewoon' heeft verschillende oudercontacten hiervoor die hierna vernoemd worden.

Oudercontacten:

Informatief gesprek:

Wanneer ouders contact opnemen met 'Buitengewoon' worden ze uitgenodigd om een kijkje te nemen bij kinderdagverblijf 'Buitengewoon'. Daarbij kunnen ouders/verzorgers al hun vragen stellen over 'Buitengewoon' en krijgen de ouders/verzorgers informatie over de werkwijze en visie van 'Buitengewoon'.

Intake gesprek:

Als ouders/verzorgers hun keuze gemaakt hebben voor 'Buitengewoon', kunnen zij hun kind(eren) aanmelden voor welke opvang dag en vanaf wanneer ouders/verzorgers hun kind(eren) willen laten opvangen bij 'Buitengewoon'. Er wordt gekeken of en wanneer het kind geplaatst kan worden bij 'Buitengewoon'. Ongeveer 2 weken voordat het kind geplaatst wordt volgt er nog een gesprek. Zijn er nog belangrijke zaken over het kind dat het kinderdagverblijf moet weten. B.v. heeft het kind een allergie, of heeft het kind moeite met in slaap komen enz. Ook organisatorische zaken worden besproken. Zoals wandelen met de kinderen naar de speeltuin.

Oudergesprekken:

Er zijn diverse momenten waarop ouders worden uitgenodigd voor een gesprek:

- het intake gesprek: ongeveer twee weken voor de plaatsing vindt dit gesprek plaats;
- een herhalingsgesprek: twee maanden na de plaatsing worden ouders uitgenodigd om samen met de leidster van 'Buitengewoon' de eerste periode te evalueren.

Er wordt gesproken over hoe de gewenningsperiode is verlopen. Hoe gaat het met het kindje in de groep? Hoe ervaren de ouders/verzorgers het bij 'Buitengewoon'. Als ouders/verzorgers nog hebben kunnen de vragen worden beantwoord.

- afscheidsgesprek: als een kindje het kinderdagverblijf verlaat worden de ouders in de gelegenheid gesteld nog een gesprek te hebben met de leidster van 'Buitengewoon'. Er kan gesproken worden hoe kind en ouders de tijd bij 'Buitengewoon' hebben ervaren. Uiteraard kunnen ouders altijd een gesprek aanvragen het kinderdagverblijf.

Ouderavonden:

Er wordt naar gestreefd twee keer per jaar een tien minuten gesprek te organiseren voor de ouders/verzorgers van het kind.

Contactschriftjes:

Het contactschriftje heeft als doel om informatie over te dragen aan de ouders/verzorgers. Informatie van de leidster aan de ouders en andersom. Leidster schrijft in het schriftje hoe het die dag is gegaan en ouders kunnen informatie geven die voor de leidsters van belang is. Bijvoorbeeld: Mark heeft slecht geslapen, hij heeft vanmorgen om 6.30 zijn eerste flesje gehad. Vooral voor baby's is het schriftje van belang. Voedingstijden, hoeveel een kind gedronken heeft, slaaptijden en hoe lang een kindje heeft geslapen kunnen dan worden doorgegeven. Veel van deze informatie zal bij het halen en brengen ook mondeling worden gegeven, maar de praktijk wijst uit dat het op schrift hebben van deze informatie prettig werkt. Het streven is om dagelijks in het schriftje te schrijven.

Contact moment tijdens halen en brengen van de kinderen:

Als kinderen worden gebracht en gehaald is er tijd om even met de leidster te praten en aan te geven wat voor de dag belangrijk is. Voor de leidster is het goed te weten wat er in het leven van het kindje allemaal speelt, zodat ze daar op in kunnen spelen. Zoals gezegd is het ook belangrijk deze informatie in het schriftje te vermelden, daar mondelinge informatie gemakkelijker verloren gaat.

Wen dag:

Ouders/verzorgers worden in de gelegenheid gesteld om voordat het kind definitief komt een morgen of middag in de groep mee te draaien. Zo kunnen ouders ervaren hoe er met hun kindje wordt omgegaan en hoe het er in de groep aan toe gaat. Wanneer blijkt dat het wennen vaker nodig is dan kan dat en zal buitengewoon dat ook adviseren. Net zo lang al is dat 10 maal totdat ouders en leidster zien dat het kind zich veilig voelt en dat de leidster het kind zo nodig in alle situaties troost kan bieden. Ouders/verzorgers kunnen zien hoe er wordt gewerkt en kunnen daarover vragen stellen. Ook voor het kindje is het fijn om de eerste dag in een vreemde omgeving toch een vertrouwd gezicht te zien. Is er meer tijd nodig om te wennen voor het kind is daar altijd tijd en ruimte voor. Het kinderdagverblijf houdt hier al rekening mee. Ieder kind is anders.

Regels en rituelen binnen 'Buitengewoon':

Op een kinderdagverblijf zijn in de omgang met elkaar regels nodig. 'Buitengewoon' werkt aan de vorming van gewoontes bij kinderen, door zoveel mogelijk consequent te handelen. Het is belangrijk om het kind positief te benaderen.

Belonen en straffen:

Een kind dient uiteraard precies te weten waarvoor het beloond of gestraft wordt. Beloning geschiedt vooral in de vorm van een positieve benadering of een schouderklopje. Materiële beloningen worden zo min mogelijk gebruikt. Straffen is een laatste middel en wordt zo min mogelijk toegepast. Een straf bij 'Buitengewoon' kan zijn het even apart zetten van een kind, om hem of haar even tot rust te laten komen. Hierover wordt dan met het kind gesproken. De leidster zal ook altijd weer het kind betrekken bij het groepsgebeuren. Voor het kind moet het duidelijk zijn dat alles weer in orde is.

Aan tafel gaan:

Er worden regels gehanteerd bij het aan tafel gaan. Kinderen blijven in principe zitten tijdens het eten en proberen pas van tafel als iedereen klaar is met eten. (uitzonderingen met kleintjes). Er wordt geprobeerd/ voor gedaan netjes te eten. Ook wordt er veelal een liedje gezongen voor het eten. Kinderen worden niet gedwongen om te eten, maar op een speelse manier worden de kinderen gestimuleerd om te eten. bijv. het maken van een gezichtje van de korstjes.

Toilet bezoek:

Na plassen handen wassen. Na het toiletbezoek wassen de kinderen hun handen. Kinderen worden gestimuleerd zoveel mogelijk zelf te doen, bijv. broek optrekken, zelf luier pakken. De kinderen worden gestimuleerd in hun zindelijkheid. Ze krijgen b.v. voor op de wc plassen een stickertje op hun hand. Deze beloningen worden veelal in overleg met de ouders gedaan. Thuis wordt er natuurlijk ook aan gewerkt.

Wegbrengen en ophalen van de kinderen:

Ouders/verzorgers hebben de gelegenheid om rustig afscheid te nemen van hun kind. Ouders kunnen met de kind(eren) even een boekje lezen of spelen.

Kinderen zwaaien hun ouders uit samen met de leidster en de leidster helpt het kind te troosten en/of af te leiden als het afscheid wat moeilijk is.

Voeding:

Het uitgangspunt van het kinderdagverblijf is dat kinderen in de tijd dat ze op het kinderdagverblijf zijn gezond eten. Over wat gezond eten is zullen misschien de meningen verschillen. Baby voeding en flesvoeding wordt door de ouders meegegeven naar het dagverblijf volgens protocol bost voeding. Kinderen boven het jaar krijgen 's morgens fruit op het dagverblijf

zoals: Appel, banaan, kiwi of peer enz.. Tussen de middag brood met beleg als: smeerworst, smeerkaas, stroop, pindakaas, kaas. Een boterham met zoet komt als laatst. Drinken: melk, thee of kruiden water (kruiden uit eigen moestuin). Halverwege de middag krijgen de kinderen yoghurt/vla met een soepstengel, biscuit, rijstwafel, maisstengel. Als drinken krijgen de kinderen (kruiden)water of thee erbij.

Als kinderen een voedingsallergie of -intolerantie hebben, een dieet volgen of vanwege geloofsovertuiging bepaalde voedingsmiddelen niet mogen hebben, dan kan dit aan de leidster worden doorgegeven. Ouders nemen zelf andere voedingsmiddelen mee. De leidster zal er zorgvuldig op toezien dat kinderen met bovengenoemde allergieën of andere zaken te maken hebben, alleen het eten en drinken krijgen wat de kinderen ook echt mogen.

Traktaties:

Kinderen krijgen tijdens feestjes vaak traktaties. Het streven is om deze traktaties vooral te laten bestaan uit gezonde etenswaren, zoals mandarijntjes, ligakoeken, stukjes kaas, enz. Zoetigheid wordt afgeraden.

Dagindeling van 'Buitengewoon'

'Buitengewoon' werkt met hele dagdelen van min. 9 uren per dag. Hiervoor is gekozen vanwege de kleinschaligheid van het dagverblijf. Om zoveel mogelijk rust in de groep te bewaren.

Structuur van de dagindeling:

De dagindeling van de groep is meestal volgens een vaste structuur. Dit is van wezenlijk belang. Een goede structuur biedt de kinderen rust en vertrouwen. Bij de baby's en dreumes wordt er rekening gehouden met de individuele gewoonte van het kind. De tijd voor de fles wordt bepaald door de behoefte van het kind en zoals op schema aangegeven door de ouders/verzorgers. Als het kind moe is wordt het lekker in zijn bedje gelegd. Er is er een globale dagindeling.

Tijdstippen van de dagindeling:

08.00 – 09.30 Het brengen van de kinderen. Ouders kunnen rustig nog even lezen of spelen met hun kind. Tevens wordt de belangrijkste informatie omtrent het kind met de leidster uitgewisseld.

09.30 – 10.00 Met de kinderen wordt fruit gegeten en de kinderen krijgen drinken thee, (kruiden)water). Hierna gaan de kleinste kinderen en baby's naar bed. Er worden liedjes gezongen.

10.00 – 11.00 Verschonen van de luiers, toilet ronde. Op de voedingstijden van de jongste kinderen, krijgen deze uiteraard hun fles. De andere kinderen kunnen vrij spelen binnen of buiten of krijgen activiteiten aangeboden.

11.00 – 11.45 Als de weersomstandigheden het toelaten gaan we de dieren voeren en wandelen, ook de allerkleinste kinderen kunnen mee in de bolderwagen.(speciaal ingericht voor de baby's en dreumes).

11.45 – 12.30 Gezamenlijk brood eten

12.30 –13.00 verschoon ronde en naar het toilet. De kinderen die nog gaan slapen worden naar hun bed gebracht.

14.00 - 16.00 De kinderen worden weer uit hun bed gehaald en krijgen een middagtoetje en een soeptengel of biscuit met drinken .Daarna vrij spelen binnen of buiten. We bedenken samen gezamenlijke activiteit.

16.00 – 17.00 Vrij spelen binnen of buiten. De kinderen kunnen worden opgehaald en met de leidster kan de dag besproken worden.

Hygiëne en veiligheid

Een goede hygiëne en een veilige omgeving zijn van wezenlijk belang. In de speelkamer waar kinderen tegelijkertijd spelen, verspreiden zich gemakkelijk ziektekiemen. Om dit zo veel mogelijk tegen te gaan, worden handen veelvuldig gewassen, baby speelgoed dat in de mond geweest is dagelijks of direct afgewassen. Luiers regelmatig verschoond, aankleedkussen na iedere verschoning afgedaan. Beddengoed en slaapzakken veelvuldig verwisseld, toilet goed schoongehouden, slaapkamer dagelijks en zo nodig tussen door gelucht. Tafel en bijbehorende bank na iedere maaltijd afgenomen. Vloeren regelmatig gedweild.

Kinderen moeten zich in de groep vrij kunnen bewegen, zonder dat ze gevaar lopen. Maatregelen die zijn genomen, om deze veiligheid te garanderen zijn onder meer: er wordt aan de regel ratio-kind leidster gehouden. Op de buiten deur zit een deurgeleider zodat de kinderen de deur ook niet zelf kunnen openen en de deur niet zomaar dichtvalt voor de vingers. Afgeschermd deuren, zodat het gevaar “vingertjes tussen de deuren komen” tot een minimum wordt teruggebracht. Deurstoppers zodat de kinderen niet met de deur heen en weer kunnen zwaaien. Aan de voorkant van de deur beschermringen op de deur zodat de deur niet dicht kan vallen, veiligheidsdoppen in de stopcontacten, kindersloten op de materiaalkasten, afgesloten knutselkast in de speelkamer, snoeren weggewerkt of in kastjes met kinderbeveiliging. Speelgoed waar niet mee gespeeld wordt van de vloer gehaald, om struikelen te voorkomen. De leidster is in het bezit van een geldig eerste hulp bij ongelukken (EHBO) diploma voor kinderen en een diploma voor Bedrijfshulpverlening (BHV). Slaapkamer op de benedenverdieping.

Ziekte bij kinderen:

Kleine kinderen zijn wel eens ziek. Sommigen vaker en anderen zelden of nooit. Ouders worden gevraagd om zieke kinderen thuis te houden. Dit is als het gaat om besmettelijke ziekten in het belang van de andere kinderen, maar is veelal ook fijner voor het kind zelf als het ziek is, om in zijn eigen omgeving bij de ouder/verzorger te zijn.

Wanneer is een kind te ziek om naar het kinderdagverblijf te komen?

Natuurlijk kunnen ouders goed zelf inschatten of ze hun kindje al dan niet kunnen brengen. Toch zijn er in overleg met de GGD enkele richtlijnen opgesteld. Kinderen blijven thuis als ze:

- aan een besmettelijke ziekte leiden (in overleg met huisarts en/of GGD);
- diarree hebben; dit wil zeggen drie maal per dag waterige ontlasting hebben;
- 39o of meer koorts hebben. De situatie kan zich voordoen dat een kind minder koorts heeft, maar een dermate zieke indruk maakt dat de leiding met de ouders in overleg zal treden over wat te doen in deze situatie. Mocht een kind hoge koorts hebben, maar geen zieke indruk maken, ook dan zal er contact met de ouders worden gezocht. Er wordt altijd in het belang van het kind gehandeld.

Mocht een kind tijdens het verblijf bij ‘Buitengewoon’ ziek worden en de ouders en diens huisarts zijn niet bereikbaar, dan wordt de eigen huisarts van ‘Buitengewoon’ benaderd. Als ouders er niet zeker van zijn of ze hun kindje thuis moeten houden, dan kan dit in overleg met de groepsleiding worden besloten. De leidster kan hen adviseren en als het kindje toch komt, kunnen er afspraken worden gemaakt.

Als een te ziek kind (zie bovenstaande richtlijnen) toch wordt gebracht is de leiding van het kinderdagverblijf bevoegd het zieke kind op het dagverblijf te weigeren.

Feesten en Uitstapjes:

Verjaardagen:

Het vieren van een feestje is altijd leuk. Binnen 'Buitengewoon' vieren we onder meer verjaardagen van de kinderen. Het kind krijgt een feestmuts en er hangen ballonnen en slingers. We zingen verjaardagsliedjes met muziekinstrumenten erbij. Het jarige kind mag als eerste een keuze maken uit de muziekinstrumenten. Dan komt de traktatie, het kind mag deze zelf uitdelen (Als het mogelijk is). De grote kinderen helpen de kleine kinderen graag bij het uitdelen. Als ouders het op prijs stellen worden er foto's gemaakt. Natuurlijk mag de ouder er ook bij zijn.

Geboortes van broertjes en zusjes:

We hebben een cd met kinderliedjes en een bijbehorend boek. Daar staan ook liedjes in van 'welkom kindje', 'kindje kom erbij' deze liedjes worden gezongen. Ook nu mag het broertje of zusje weer een muziekinstrument kiezen. De traktatie volgt muisjes of gestampte muisjes op een stukje cake of biscuit. We zingen het 'namen liedje' om de nieuwe naam van het kindje te leren.

Sinterklaas:

Voor sinterklaas hebben we vanaf de intocht op TV al voorbereidingen gepland. Er worden tekeningen gekleurd van Sint en Piet en natuurlijk Sinterklaas liedjes geoefend.

We hangen versieringen voor sint en Piet op. En de schoen mag gezet worden. Er wordt vooral geprobeerd om het sinterklaas feest ontspannen te houden. Sinterklaas en zwarte piet komen nooit onverwacht binnen. Sint en Piet hebben het zo druk dat ze de cadeaus bij de deur neerleggen. Wel klopt Sint en Piet even aan, zodat we weten dat de cadeaus er zijn.

Kerstmis:

We oefenen om kerstliedjes te zingen. Buiten worden er kerstlampjes gehangen voor de sfeer en licht van kerstmis. In de speel/kamer of buiten wordt de kerstboom opgezet. Ook de beeldjes van kindje Jezus, Jozef en Maria, de os, de ezel in de stal, de drie koningen, herders met hun schaapjes en kameel en de engel die boven het stalletje blijft. De kerststal wordt zoveel mogelijk uit de natuur nagebootst. Er wordt zand en kleine keitjes gebruikt voor de paadjes naar het stalletje. Er ligt gras tussendoor waar de schaapjes in liggen. Er wordt uit een kerstboekje gelezen. We maken een kerststukje, ster of kerstbal, wat mee naar huis gaat voor kerstmis.

Pasen:

Bij Pasen hoort vooral ook paaseieren zoeken. De leidster verstopt de eieren en de kinderen gaan ze zoeken. Maar ook andersom. Altijd doller pret en spannend! Natuurlijk spieken we waar de eitjes worden neergelegd. Ook versieren we zelf eitjes. We koken echte ganzen eieren goed uit en maken ze nog extra schoon. We versieren er nog een kuiken bij dat in het ei komt. Daarna vullen we het ei nog op met paaseitjes voor thuis. Als het Pasen is nemen de kinderen het mee naar huis.

Moederdag en Vaderdag:

We beginnen op tijd met het cadeau voor mama/papa. Zodat iedereen het niet in een keer af hoeft te maken. De leidster zet samen met het kind knutselmateriaal klaar. Wat het kind pakt of uitzoekt daar gaat de leidster met het kind mee aan de slag. Hierbij komen er steeds nieuwe ideeën vanuit het kind. Dat maakt het werkje juist zo leuk. Het knutselwerkje is vanuit het

kind ontstaan en gemaakt met begeleiding van de leidster waar het kind om vraagt. Er staan ook knutselboekjes of activiteitenboekjes wat het kind kan gebruiken. Ook worden er voorbeelden gemaakt of prentenboekjes gebruikt. De kinderen zien het werkje dan voor zich en worden er enthousiast van. Bij de kleintjes gebeurt het knutselen een op een. Er wordt gepraat over wat Moederdag/Vaderdag is. Dat mama/papa speciaal is en een extra verrassing krijgen. De verjaardagen van de ouders gebeurt op dezelfde manier als hierboven beschreven.

Afscheid nemen van een kind bij 'Buitengewoon':

De leidster maakt een afscheidsmuts voor het kind dat b.v naar de basisschool gaat. Er wordt gezongen; "Ach wat jammer nou dat je weg gaat". En het liedje: "Zwaai maar dag met je handje", met muziek instrumenten. Het kind krijgt een 'presentje' mee naar huis. We maken een tekening voor het vertrekkende kind. We praten er over, waarom je naar de basisschool gaat. Soms is afscheid nemen van je vriend of vriendin moeilijk. Maar op de basisschool komen er weer nieuwe vriendjes voor terug en bij 'Buitengewoon' ook. We zullen elkaar ook missen, dat is ook wel fijn want daarvoor ben je vrienden. Bij het vieren van verjaardagen en het nemen van afscheid zijn de ouders altijd van harte welkom.

Uitstapjes:

Uitstapjes maken is voor kinderen ook een feest. Een wandeling, of naar de speeltuin. Wandelen (als het weer het toelaat) in de buurt van 'Buitengewoon' gebeurt bijna dagelijks.

Stagiaires:

'Buitengewoon' werkt niet met stagiaires, gezien de kleinschaligheid.

Achterwacht van 'Buitengewoon':

Gezien de kleinschaligheid van 'Buitengewoon' is er een achterwacht geregeld. Bij calamiteiten wordt deze achterwacht ingeschakeld. De achterwacht heeft op dat moment inzicht in de stamkaart van de kinderen.

De achterwacht heeft inzage in de stamkaart van de kinderen omdat hierin belangrijke informatie over het kind in staan en de 1^e en 2^e telefoonnummer van de ouders.

Bij 'Buitengewoon' kunt u inzien en krijgt u informatie hoe de regeling met de achterwacht verloopt bij calamiteiten. Naam en telefoon nummer van de achterwacht. De achterwacht stelt bij calamiteiten de ouders telefonisch op de hoogte.

Vrijwilligers:

Er wordt bij Buitengewoon gewerkt met vrijwilligers voor het 4 ogen principe en callimiteiten.

Namen:

Marc Albers (echtgenoot van directie/leidster) voor 4 ogenprincipe camera Brecht

Albers (zoon van directie/leidster) voor 4 ogenprincipe camera

Bianca Peeters (voormalig ouder bij Buitengewoon) binnenlopen voor 4 ogen principe en evt callimiteiten)

Miranda Arts (gediplomeerd kraamverzorgster/ kinderleidster) voor binnen lopen 4 ogen principe.

Alle vrijwilligers hebben een VOG.

hhhhh

Lidmaatschap branchevereniging:

‘Buitengewoon’ is lid van de branchevereniging: **‘De branchevereniging ondernemers in de kinderopvang’**

Kijk voor meer informatie op www.kinderopvang.nl Op deze site zijn tevens meer interessante links te vinden zoals informatie over klachtenafhandeling.

Algemene voorwaarden:

De algemene voorwaarden van de branchevereniging zijn voor ons van toepassing. U kunt deze inzien bij ‘Buitengewoon’ of downloaden via www.kinderopvang.nl

Oudercommissie: mag ook ouderraadpleging zijn

Gezien de kleinschaligheid van kinderopvang ‘Buitengewoon’ hebben wij een kleine oudercommissie bestaande uit twee leden, verder contactouders te noemen. Bij deze contactouders kunt u terecht als er voorvallen zijn die u liever niet rechtstreeks met de directie wil bespreken. Deze ouder helpt eventueel samen mee naar het zoeken van een oplossing. ‘Buitengewoon’ zal de ouders persoonlijk benaderen om te zien welke ouders er interesse voor hebben om als contactouder in de oudercommissie te fungeren.

De Wet kinderopvang is duidelijk: voor ieder kindercentrum, buitenschoolse opvang en gastouderbureau moet er een oudercommissie worden ingesteld, die de inspraak van ouders regelt.

Bij ‘Buitengewoon’ ligt het reglement oudercommissie en het huishoudelijk reglement oudercommissie ter inzage.

Klachtenregeling:

Vragen of klachten over de opvang van uw kind?

www.klachtenloket-kinderopvang.nl

info@klachtenloket-kinderopvang.nl

0900-1877

Bent u onredelijk behandeld of wordt er volgens u niet gewerkt volgens de pedagogische visie? U kunt dan als ouder een klacht indienen bij de geschillen commissie. ‘Buitengewoon’ is verplicht een klachtenregeling te hebben waarover zij de ouders informeert. In deze regeling staat de weg beschreven die ouders met een klacht kunnen volgen. Een eerste stap voor het bespreken van een klacht is vaak door contact op te nemen met de eerst verantwoordelijke persoon. Bij deze interne klachtenprocedure kan de ouder contact opnemen met een leidster van ‘Buitengewoon’, over de aard van de klacht. Wanneer de klacht niet naar tevredenheid is afgehandeld, zich nog een keer voordoet of als de ouder verwacht dat het intern indienen van een klacht geen zoden aan de dijk zal zetten, kan een ouder van de externe klachtenprocedure gebruik maken.

Plaatsingsbeleid

Aanmelding

Wanneer u contact opneemt of langs komt voor informatie of om te kijken, krijgt u als u daar interesse in heeft een inschrijfformulier. Op het inschrijfformulier kunt u invullen op welke dag(en) u opvang wilt. Maar ook wanneer de verwachte datum is dat uw kind voor het eerst komt. Wanneer u zich aangemeld heeft wordt de plaatsingsmogelijkheid besproken. Wanneer er plaatsing mogelijk is wordt er een contract tussen de ouders en 'Buitengewoon' opgesteld. Tevens wordt er afgesproken wanneer uw kind voor de eerste keer kan komen.

Op het contract zijn de algemene voorwaarden die door de Branche Vereniging Kinderopvang, Boink en de M.O groep(belangen behartigd voor ouders) zijn opgesteld van toepassing. Buitengewoon is lid van de branche organisatie. Naast deze voorwaarden zijn er de aanvullende voorwaarden van 'Buitengewoon' van toepassing. Deze voorwaarden kunt u inzien bij Buitengewoon.

Bij een kinderdagverblijf hoort een risico-inventarisatie, welke goed gekeurd moet zijn door de GGD. Dit betreft risico-inventarisatie 'gezondheid en veiligheid', welke de ouders kunnen inzien bij 'Buitengewoon'.

Hele opvangdagen 'Buitengewoon'

'Buitengewoon' heeft gekozen om voor hele dagen kinderen op te vangen, gezien de kleinschalige opvang. Dit is ook beter om de rust te bewaren voor de kinderen. Uit ervaring heb ik kunnen merken dat wanneer 1 of 2 ouders hun kind 's middags op komen halen dit onrustig over kan komen bij de overige kinderen. De kinderen zijn op dat tijdstip ook moe en wanneer de kinderen dan een mama of papa zien blijft de vraag wanneer hun (mijn) mama of papa komt. De kinderen hebben nog geen besef van tijd hierdoor ontstaat er vaak onrust.

Tweede en volgende opvangkinderen

Tweede en volgende kinderen uit één gezin worden met **voorrang** geplaatst. Dit geldt wanneer een tweede (of volgend kind) geboren is terwijl het eerste kind het dagverblijf nog niet verlaten heeft. Voorrang betekent in de praktijk overigens niet automatisch dat deze kinderen direct op het gewenste moment kunnen instromen. Het is belangrijk om de behoefte aan de opvang van het tweede kind zo snel mogelijk schriftelijk aan 'Buitengewoon' door te geven.

Wisseling van opvangdagen en uitbreiding

Wisseling van opvangdagen en uitbreiding van opvangdagen kunt u aanvragen via een wijzigingsformulier. Plaatsing van tweede en volgende kinderen hebben voorrang op wisseling van dagen.

Naast bovengenoemde voorwaarden wordt er gekeken naar de leeftijd van een kindje omdat 'Buitengewoon' rekening dient te houden met de wettelijk verplichte groepsleider-kind ratio (leeftijdverschil en aantal kinderen per leidster in een groep).